

ÅRSRAPPORT 2014

*Fremtidsrettede
løsninger i miljøets
og samfunnets tjeneste!*

MOVAR®

Direktøren har ordet:

MOVAR leverer tjenester som innbyggerne og næringslivet i regionen er avhengig av. Dette er trygt og godt drikkevann, en ren fjord som følge av avløpsrensing, innsamling og håndtering av avfall, samt brann- og redningstjenester.

Under årets innsamlingsaksjon fikk vi en sterk påminnelse om betydningen av vann. Aksjonen hadde temaet «Vann forandrer alt!», og gikk til Kirkens Nødhjelps arbeid for å skaffe 1 million mennesker tilgang på rent vann. MOVAR og flere av våre ansatte engasjerte seg i denne saken, og vi hadde bl.a. stand under Parkfestivalen i Råde. Her utfordret vi ordførerne i vannbæring, og de stilte sporty opp for innsamlingsaksjonen.

Strategiprosessen som ble startet i 2013 materialiserte seg i en ny strategisk plan for selskapet, som representantskapet vedtok i april 2014. Planen definerer 5 prioriterte strategiske områder for MOVAR:

- Omdømme og kommunikasjon
- Regional vekst og endring av rammevilkår
- Klimatilpasning
- Effektiv drift
- Kompetanse og arbeidsmiljø

Det er i tilknytning til strategisk plan laget en handlingsplan som definerer tiltak og mål innenfor de strategiske områdene. Handlingsplanen skal evalueres årlig, og første gang i 2015. Det er også utarbeidet en egen miljøpolitikk for MOVAR, som lyder:

- Det er en grunnleggende forutsetning at MOVAR skal tilfredsstille gjeldende lover, forskrifter, konsesjoner og tillatelser.
- Vår virksomhet skal være basert på kretsløpstankegangen. Avfall skal i størst mulig grad innsamles og utnyttes som en ressurs.
- Hensyn til miljøet skal vektlegges i selskapets innkjøpsprosesser.
- Bygninger og anlegg skal driftes energieffektivt, og energi og drivstoff bør i størst mulig grad baseres på fornybar energi.
- Våtorganisk avfall og slam skal utnyttes til klimanøytral energiproduksjon, og deretter benyttes som en ressurs innen jordproduksjon eller landbruk.
- Virksomheten skal drives etter prinsippet kontinuerlig forbedring, hvor hensynet til miljøet skal vektles høyt sammen med økonomi og samfunnsansvar.
- Miljøpolitikken skal være en aktiv del av vår kommunikasjon.

Strategisk plan med handlingsplanen og miljøpolitikken blir viktige rettesnorer for MOVARs satsninger fremover.

Vi har også i 2014 hatt en uavklart situasjon i forhold til fremtidig organisering av brann-samarbeidet. Representantskapet nedsatte en komite som skulle se på videre samarbeid om brann, etter at Follo og Moss Brann Redning (FMBR-prosjektet) strandet, og Moss kommune varslet sin utmeldelse av MIB våren 2014. Beregninger gjennomført av MOVAR viser at alle kommunene vil tape på ikke å samarbeide. Komiteen skal derfor se på fordelingen av brannkostnadene mellom kommunene. For å sikre en bærekraftig og fremtidsrettet fordeling av brannkostnadene, ønsker komiteen å finne gode parametere å bygge fordelingsnøkkelen etter. Representantskapet besluttet derfor i november å gjennomføre en ny ROS-analyse for brannvesenet, som skal danne grunnlag for en vurdering av fremtidig dimensjonering og organisering av brannvesenet. Dette skal behandles i representantskapets høstmøte i 2015.

MOVARs største tjenestekjøp var ute på anbud i 2014, og med oppstart april 2015. Dette er innsamlingstjenester innenfor renovasjon i neste 5 årsperiode. I tråd med Strategisk plan ønsket man å redusere bedriftens klimapåvirkning, ved å velge biogass som drivstoff for renovasjonskjøretøyene. Både styret og representantskapet stilte seg bak dette, og AGA er i gang med etablering av en biogassfyllestasjon like ved Solgård Avfallsplass, som skal være operativ 1.4.2015. Dette gjør det mulig for kommunene, næringslivet og privatpersoner å velge et klimanøytralt drivstoff i fremtiden, noe som vil bidra til å oppfylle kommunenes klimaplaner.

Østfold Kommunerevisjon gjennomførte i 2014 en forvaltningsrevisjon etter bestilling fra eierkommunene og representantskapet. Tema for revisjonen var:

- Utvikling i økonomiske nøkkeltall siste 3 år.
- Gjennomgang av gebyrgrunnlag og selvkostregnskaper siste 5 år, med særlig fokus på kryssubsidiering.
- Selskapets internkontrollsystem med fokus på styringslinjer, kontrollmiljø og oppfølging.
- MOVARs bidrag til oppfyllelse av kommunenes klimaplaner.

MOVAR høstet mye ros for de systemene og rutineene vi har, men rapporten kom også med forslag til forbedringer, særlig knyttet til fordeling av felleskostnader. Dette er for søkt hensyntatt ved budsjett 2015.

Ved årsavslutning 2014 gjennomføres også en grundig gjennomgang av selskapets virksomhet, særlig innenfor avfall, slik at man sikrer korrekt håndtering av inntekter og kostnader knyttet til næring.

I tråd med det strategiske satsningsområde "effektiv drift", har MOVAR besluttet å delta i Avfall Norge og Norsk Vanns benchmarking. 2014 (med data fra 2013) var første år med benchmarking innenfor Renovasjon. Dette gir oss mulighet for å sammenlikne oss mot andre og oss selv, noe som er nyttig når områder for forbedring skal identifiseres.

Jeg vil rette en stor takk til alle ansatte, som bidrar til at MOVAR kan levere gode resultater i tråd med vår visjon:

*Fremtidsrettede
løsninger i miljøets
og samfunnets tjeneste!*

Om MOVAR IKS

MOVAR er et interkommunalt selskap som eies av kommunene Moss, Rygge, Råde, Våler og Vestby.

Selskapet har i dag ansvaret for vannproduksjon, avløpsrensing samt innsamling og behandling av avfall. Brann- og feiervesenet i Mosseregionen (MIB) er administrativt organisert som en sektor i MOVAR IKS.

MOVAR IKS har sitt forretningskontor i Rygge kommune.

Vansjø Vannverk, som ligger i Rygge kommune, er et avansert fullrenseanlegg som benytter Vansjø som råvannskilde. Vannet passerer gjennom flere rensetrinn før det sendes ut på ledningsnettet som drikkevann. Til tross for at Vansjø er en lavlandsinnsjø med dårlig vannkvalitet, produserer Vansjø Vannverk et av landets beste drikkevann. Vannverket produserer drikkevann til ca. 70 000 personer.

Kambo Renseanlegg ligger i Moss kommune. Anlegget ble opprinnelig satt i drift 1978 og senere fullstendig modernisert i 2001. Renseanlegget behandler avløpsvann fra kommunene Moss, Våler og Vestby. I tillegg mottar og behandler anlegget eksterntslam som transporteres til anlegget i slamsugebiler.

Fuglevik Renseanlegg ligger i Rygge kommune. Anlegget ble satt i drift i 1993, og behandler avløpsvann fra Moss og Rygge kommune. Renseanlegget er bygget med en avansert slambehandling som gir metangassproduksjon og reduserte slammengder. Gassen benyttes til oppvarming og produksjon av strøm.

Hestevold Renseanlegg ligger i Råde kommune. Anlegget ble satt i drift våren 2011, og teoretisk kapasitet tilsvarer avløpsvann fra 9 900 personer. Slammet fra anlegget blir kalkstabilisert, noe som gjør det til et ettertraktet jordforbedringsmiddel.

Solgård Avfallsplass ligger i Moss kommune. På Solgård Avfallsplass er det i tillegg til deponi, en gjenvinningsstasjon og håndtering og omlastning av flere avfallsfraksjoner. MOVAR har også en gjenvinningsstasjon i Vestby kommune.

Husholdningsrenovasjon - MOVAR IKS har ansvaret for husholdningsrenovasjonen i eierkommunene. Kommunene har valgt to forskjellige modeller hvor Rygge, Råde, Vestby og Våler har overlatt hele tjenesten til MOVAR, mens Moss fortsatt utfører deler av de administrative tjenestene selv. MOVAR håndterer også slamrenovasjon i kommunene Rygge, Råde og Våler.

MIB (Mosseregionens Interkommunale Brann- og Feiervesen) har fordelt sin virksomhet på 3 brannstasjoner (Moss, Rygge og Vestby). Administrasjon og forebyggende avdeling holder til på hovedbrannstasjonen i Moss kommune sammen med døgnkasernert og dagtidsansatt personell i beredskapsavdelingen. Dagkasernert og deltidsansatt personell i beredskapsavdelingen er tilknyttet den lokale brannstasjonen i Vestby, mens kun deltidsansatt beredskapspersonell er

tilknyttet den lokale brannstasjonen i Rygge. ABØ (Alarm Brann Øst) er samlokalisert med MIB på brannstasjonen i Moss.

Styrets beretning 2014

STYRETS VIRKSOMHET

Styret har i løpet av 2014 avholdt 9 styremøter og behandlet 25 saker deriblant:

- Styret vedtok i januar et fullmaktsreglement for MOVAR, som skal ivareta økonomiske og avtalemessige forhold i selskapet. Dette bidrar til å tydeliggjøre rutiner for inngåelse av avtaler mv. Fullmaktsreglementet, og særlig fullmaktsmatrisen ble trukket frem som positive tiltak for virksomhetsstyring under Forvaltningsrevisjonen.
- Styret gjennomførte en evaluering av styrearbeidet for 2013. Dette resulterte i en handlingsplan for videreutvikling av styrearbeidet, som bl.a. ledet frem til en fagbefaring til Stavanger i september, hvor det ble avholdt møte og befaring hos IVAR IKS, samt hos Renovasjonsetaten i Stavanger kommune.
- I etterkant av styrets evaluering av styrearbeidet, ble styreinstruksen revidert og oversendt representantskapet for behandling. Her ble den vedtatt uten endringer.
- Etter gjennomført strategisamling foregående år, behandlet styret Strategisk plan for 2014-2018. Planen identifiserer 5 strategiske områder for selskapet: Omdømme og kommunikasjon, regional vekst og endring i rammevilkår, klimatilpasning, effekt drift og kompetanse og arbeidsmiljø. Planen ble deretter behandlet og vedtatt i representantskapet.
- Styret behandlet i alt 3 saker om valg av drivstoff på renovasjonskjørtøyene i nytt renovasjonsanbud. Saken ble også oversendt representantskapet. Valget falt tilslutt på biogass, som bidrar til å redusere MOVARs samlede klimapåvirkning med 470 tonn CO² pr. år.
- Styret fikk seg fremlagt rapporten etter forvaltningsrevisjonen som Østfold kommune-revisjon (ØKR) gjennomførte, og vedtok å følge

de forslag til forbedringer innenfor selvkost som ØKR foreslo i rapporten så langt det er mulig.

- I hvert styremøte har Adm. direktør gitt en orientering om driften av selskapet, og regelmessig rapport om økonomisk utvikling og likviditet.
- Styret har rutinemessig fått seg forelagt og har gått igjennom økonomisk status på investeringsprosjekter som er fullført. Noen prosjekter har hatt behov for tilleggsbevilgninger, men de fleste prosjektene er gjennomført innenfor de økonomiske rammer.

ØKONOMI

Omsetningen i 2014 for MOVAR IKS endte opp på 226,9 millioner kroner mot fjorårets 219,6 millioner kroner. Totale kostnader inkludert netto finans ble 216,3 millioner. Følgelig ble årsresultatet et overskudd på 10,6 millioner kroner. Til sammenligning var det budsjettert med et negativt resultat på 3,0 millioner kroner.

Underliggende drift i selvkostområdene er meget tilfredsstillende. De viktigste bidragene til avviket i forhold til budsjett er:

- Som følge av feil ved fakturering av transport av sigevann siste 3 år, fikk MOVAR tilbakeført ca. 2,3 millioner fra Moss kommune.
- Øvrige besparelser på materialkostnader, som følge av flere tiltak, bl.a. reduserte slamkostnader, utgjør samlet 4,7 millioner.
- Besparelse på lønnskostnader som følge av refusjon av sykepenges, som utgjør ca. 2,9 millioner.
- Overbudsjettering av rentekostnadene, som følge av at rentene falt etter at budsjettet var lagt. Dette utgjør ca. 3 millioner.
- Forsinket ferdigstilling av prosjekter, noe som forsinket oppstart av avskrivning på til sammen 1 million.

Styret foreslår følgende disposisjoner:

Årets resultat	10 585	Totalt samtlige sektorer
Årsoverskudd Vansjø Vannverk	1 969	Avsettes til selvkostfond
Årsoverskudd Avløp	3 717	Avsettes til selvkostfond
Årsoverskudd Renovasjonstjenester	4 086	Avsettes til selvkostfond
Årsoverskudd MIB - brann/tilsynstjenester	896	Overføres til styrking av egenkapital
Årsunderskudd MIB - feiertjenester	-415	Dekkes av selvkostfond
Årsoverskudd Solgård Avfallsplass	332	Avsettes til etterbruksfond
Sum disponeringer	10 585	

(Tall i hele 1 000 kroner)

INVESTERINGER

Selskapet har ferdigstilt investeringer i 2014 på kr. 18,1 millioner kroner.

Av større investeringer som ble avsluttet i 2014 nevnes;

- Rehabilitering av tak på Vansjø Vannverk, kr. 1,23 mill.
- Utbedring av bunnledninger på brannstasjon, Tykkemyr, kr. 1,24 mill.
- Etablering av vannmålere i Moss, kr. 2,89 mill.
- Kjøp av bulldoser, Solgård Avfallsplass, kr. 2,50 mill.
- Garasjeanlegg Vansjø Vannverk, kr. 3,27 mill.
- Fysisk sikring VANN-området, kr. 1,93 mill.

ARBEIDSMILJØ

MOVAR IKS har høy oppmerksomhet på sykefravær og tiltak for å holde folk i arbeid. I stede for å fokusere på sykefravær setter man mål for nærværet.

I 2014 hadde man en målsetning om nærvær på 95 %. Resultatet ble 92,7 %. Til sammenlikning var nærværet i 2013 på 93,4 %. Det er til stor grad langtidsfraværet som påvirker tallene, og det foretas løpende oppfølging av de sykmeldte for om mulig finne tiltak som kan bringe disse tilbake i arbeid. Egenmeldt fravær i 2014 utgjorde 1,4 %.

Samlet i 2014 er det registrert 11 uønskede hendelser, hvor en hendelse medførte tap av dagsverk.

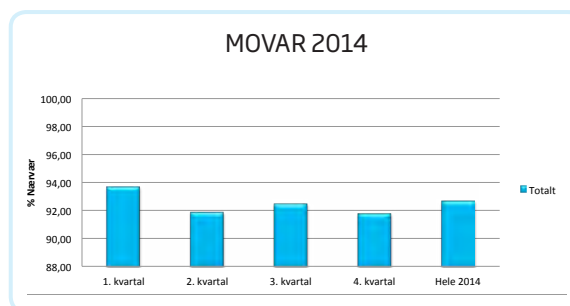
Styret anser arbeidsmiljøet i selskapet som godt.

NÆRVÆRSSTATISIKK

Samlet for hele 2014 er det totale nærværet på 25 192 dagsverk av mulige 27 279 dagsverk.

Dette gir et nærvær på 92,7 %

Samlet fravær med egenmelding utgjorde 394 dager, dvs. 1,45 %.

Samlet i 2014 er det registrert 11 uønskede hendelser, en av hendelsene medførte 85 dagers fravær.

LIKESTILLING OG MANGFOLD

Ved utgangen av 2014 hadde MOVAR IKS 138 ansatte, hvorav 21 er deltidsansatte innenfor brannvesenet med annen hovedarbeidsgiver.

Andelen kvinner utgjorde 16,7 %.

Det er ikke satt i gang spesielle tiltak for å fremme likestilling i 2014. Ved ansettelser innenfor en avdeling hvor ett kjønn er underrepresentert, vil man foretrekke dette kjønn dersom kvalifikasjonene for øvrig er like.

MOVAR IKS ønsker å rekruttere flinke fagfolk uavhengig av kjønn, legning, etnisitet, nasjonal opprinnelse, hudfarge, religion eller livssyn.

KOMPETANSEUTVIKLING

MOVAR er en kunnskapsbedrift, hvor rammebetingelsene stadig er i endring. Det er derfor viktig at kompetansen i bedriften utvikles i takt med endringene.

I likhet med tidligere år har ansatte også i 2014 gjennomført en rekke interne og eksterne kurs for å møte dagens og fremtidens tekniske og administrative utfordringer.

YTRE MILJØ

MOVAR IKS er en miljøbedrift med hovedfokus på produksjon av drikkevann, rensing av avløpsvann, innsamling og behandling av avfall samt brann- og feiervirksomhet. Selskapets virksomhet reduserer således belastning på miljøet. Like fullt har selskapet fokus på å redusere miljøbelastningen av virksomheten. I Strategisk plan er det utarbeidet en miljøpolitikk for selskapet.

MOVARs miljøpolitikk:

- Det er en grunnleggende forutsetning at MOVAR skal tilfredsstillende gjeldende lover, forskrifter, konsesjoner og tillatelser.

- Vår virksomhet skal være basert på krets-løpstankegangen. Avfall skal i størst mulig grad innsamles og utnyttes som en ressurs.
- Hensyn til miljøet skal vektlegges i selskapets innkjøpsprosesser.
- Bygninger og anlegg skal driftes energieffektivt, og energi og drivstoff bør i størst mulig grad baseres på fornybar energi.
- Våtorganisk avfall og slam skal utnyttes til klimanøytral energiproduksjon, og deretter benyttes som en ressurs innen jordproduksjon eller landbruk.
- Virksomheten skal drives etter prinsippet kontinuerlig forbedring, hvor hensynet til miljøet skal vektles høyt sammen med økonomi og samfunnsansvar.
- Miljøpolitikken skal være en aktiv del av vår kommunikasjon.

Innenfor de ulike områdene er det definert mål som er av betydning for ytre miljø. I tabellen under følger et utdrag av sentrale målsetninger. Som det fremgår av oversikten er det særlig innenfor avfallsområdet satt krevende målsetninger i felles planverk som for de 5 kommunene. For å møte disse er det utarbeidet felles avfallsforskrift og renovasjonsteknisk avfallsnorm. I tillegg pekes det i planen på flere tiltak som skal øke innsamlingsgraden. I 2014 har man også startet et prosjekt for å se på innsamling av matavfall i regionen. Et viktig tiltak som kan nevnes er etablering av innsamlingsordning for farlig avfall og EE-avfall, som man håper kan bidra til økt

innsamlingsgrad og til å fjerne dette viktige avfallet fra kretsløpet. Informasjonsarbeidet er også avgjørende for å nærme seg disse målsetningene. Innenfor avløpsområdet er det varslet strengere krav i forhold til rensing av organisk stoff med virkning fra 2020 for Fuglevik RA og 2025 for Kambo RA.

FORSKNING OG UTVIKLING

MOVAR IKS kan ta begrenset med ansvar for forskning og utvikling innenfor de bransjene man opererer, da man verken har personell eller økonomi til å drive utstrakt forskning. I gjennom samarbeid med andre, kan imidlertid innsatsen fra MOVAR IKS utgjøre en forskjell.

I 2014 har MOVAR (v/Adm. direktør) deltatt i styringsgruppen for Norsk Vann prosjektet "Sikkerhetsstrategi for vannsektoren", samt i "sluttbrukergruppe for forskning, innovasjon og teknologiutvikling innen vannsektoren".

MOVAR IKS deltar i Norsk Vanns prosjektfinansieringssystem, og er også medlem av VAnnforsk.

FREMTIDSUTSIKTER

MOVAR vil fra 2016 gå inn i fase hvor det over 5-10 år må gjøres betydelig investeringer for å møte regional vekst og nye krav. Parallelt med dette skal selvkostfondene reduseres. MOVAR IKS har en betryggende egenkapital og en tilfredsstillende likviditet til møte disse utfordringene.

Beskrivelse av mål	Mål	Resultat 2014	Kommentar
Renseeffekt fosfor avløpsrenseanleggene	> 90%	Fuglevik: 91,4% Kambo: 92,0% Hestevold: 90,3%	I tråd med forurensningsforskriften og utslippstillatelsene (MOVARs internkontroll)
Bruk av slam som en ressurs (landbruks eller jordforbedringsformål)	100%	Oppfylt for alt slam fra alle anleggene	Ønske om ingen deponering av avløps-slam som følge av kvalitet (MOVARs internkontroll)
Kvalitetsklasse avløpsslam	Klasse II eller bedre	Oppfylt for alt slam fra alle anleggene	På tungmetallene Cu, Zn og klasse I på øvrige (MOVARs internkontroll/ Bransjenorm for Avløpsslam).
Energigevinst Varmepumpe Kambo RA	> 225 000 kWh/år	312 232 kWh/år	Resultatet erstatter ca. 31 600 liter fyringsolje (MOVARs internkontroll)
Egenprodusert EI ved Fuglevik RA	> 20%	27,4%	EI produsert via gassmotor fyret med biogass (MOVARs internkontroll)
Egenprodusert varme ved Fuglevik RA	> 95%	92%	Varme produsert med biogass i gassmotor og biogassfyr (MOVARs internkontroll)
Bruk av deponigass til energiformål	> 80% innen 2017	33%*	Skal iht avtale med Statkraft Varme være oppfylt i 2017.
Restavfallsmengde pr. innbygger	Reduseres med 10% i forhold til 2010 nivå innen 2021	2010 264 kg /innbygger 2014 234 kg /innbygger	Felles plan for avfallshåndteringen i Moss, Rygge, Råde, Vestby og Våler.
Øke ressursutnyttelsen i avfallet bl.a. igjennom økt materialgjenvinning	40 vekt% av generert husholdningsavfall innen 2021	32,8 vekt%	Felles plan for avfallshåndteringen i Moss, Rygge, Råde, Vestby og Våler.
Innsamlingsgrad av farlig avfall	> 4 kg/innbygger pr. år	3,1 kg/ innbygger pr. år	Felles plan for avfallshåndteringen i Moss, Rygge, Råde, Vestby og Våler.
Materialgjenvinningsgraden for gjenbruksstasjonene	> 47% i 2015 > 50% i 2020	43,6%	Intern målsetning.

* Bruk av deponigass hadde en nedgang fra 49% i 2013. Dette skyldes at varmesentralen til Statkraft Varme var under ombygning deler av året for nettopp å kunne utnytte mer gass på sikt.

Styret i MOVAR IKS

Ketil Reed
Aasgaard

Johan Isak J.
Hjertebråten

Marit Børud
Kamark

Hege Solberg
Sandtrø

Mariana Oberti

John A.
Ødbehr

Tore
Fredriksen

Per Chr.
Rasmussen

Rygge, den 31.12.2014
26.03.2015

I styret for MOVAR IKS

Ketil Reed Aasgaard
Leder

Johan Isak J. Hjertebråten
Nestleder

Marit Børud Kamark

Hege Solberg Sandtrø

Mariana Oberti

John A. Ødbehr

Tore Fredriksen
Ansattes valgte rep.

Per Chr. Rasmussen
Ansattes valgte rep.

Johnny Sundby
Adm. direktør

Organisasjonen MOVAR IKS

REPRESENTANTSKAPET

Representantskapet velges av eierkommunene. Funksjonstiden følger kommunevalperioden.

Ved utgangen av 2014 hadde representantskapet følgende sammensetning:

Inger-Lise Skartlien	- Rygge, leder
Tage Pettersen	- Moss, nestleder
Arild Svenson	- Moss
Joakim Sveli	- Moss
Tomas Colin Archer	- Moss
Hanne Kristin Tollerud	- Moss
Bjørn Mikarlsen	- Rygge
Erik Szkutak	- Rygge
René Rafshol	- Råde
Kjell Løkke	- Råde
Tom Anders Ludvigsen	- Vestby
Kjell Bakke	- Vestby
Jeanette Hoel	- Vestby
Reidar Kaabbel	- Våler
Tom André Brubak	- Våler

Representantskapet har avholdt 4 møter i 2014.

STYRET

Styrets medlemmer og varamedlemmer velges av representantskapet. 2 av styrets medlemmer velges av og blant selskapets ansatte.

Ved utgangen av 2014 var styresammensetningen slik:

Ketil Reed Aasgaard	- Moss, leder
Johan Isak J. Hjertebråten	- Råde, nestleder
Marit Børud Kamark	- Moss
Hege Solberg Sandtrø	- Rygge
John A. Ødbehr	- Vestby
Mariana Oberti	- Våler
Tore W. Fredriksen	- ansatt
Per Chr. Rasmussen	- ansatt

LEDERGRUPPEN

Ledergruppen har i 2014 bestått av Adm. direktør Johnny Sundby, Brannsjef Jack Hatlen, Sektorsjef VA Kaj-Werner Grimen, Sektorsjef Renovasjon Freddy Tangen og Økonomi- og administrasjonssjef Jon Jerry Tveter.

Ledergruppen i MOVAR IKS

Johnny Sundby
(Adm. dir.)

Jon Jerry Tveter

Kaj-Werner
Grimen

Freddy Tangen

Jack Hatlen

Resultatregnskap 2014

(Beløp i hele 1 000 kroner)

MORSELSKAP			KONSERN		
2014	2013		Note	2014	2013
		Driftsinntekter			
222 809	216 757	Salgsinntekter	2	224 502	219 197
4 090	2 887	Andre driftsinntekter		4 090	2 887
226 899	219 644	Sum driftsinntekter		228 592	222 084
		Driftskostnader			
59 244	61 950	Materialkostnader og tjenester		61 242	64 218
84 604	79 373	Lønn, godtgjørelse og sosiale avgifter	3	84 604	79 373
32 098	29 686	Avskrivninger på varige driftsmidler		32 098	29 686
30 023	30 392	Andre driftskostnader		29 405	30 320
205 969	201 401	Sum driftskostnader		207 349	203 597
20 930	18 243	Driftsresultat		21 243	18 487
		Finansposter			
946	776	Annen renteinntekt		990	821
12	25	Aksjeutbytte		12	25
11 303	11 544	Annen rentekostnad		11 303	11 544
-10 345	-10 743	Resultat av finansposter		-10 301	-10 698
		Resultat før skattekostnad		10 942	7 789
		Skattekostnad		96	80
10 585	7 500	Årets resultat		10 846	7 709
		Disponering av årets resultat			
1 969	2 259	Avsatt overskudd Vansjø Vannverk		1 969	2 259
3 717	0	Avsatt overskudd Avløp		3 717	0
0	2 124	Avsatt overskudd Solgård Avfallsplass		0	2 124
4 086	4 997	Avsatt overskudd Renovasjonstjenester		4 086	4 997
896	0	Avsatt overskudd MIB-brann/tilsynstjenester		896	0
0	671	Avsatt overskudd MIB-feiertjenester		0	671
332	326	Avsatt etterbruksfond Solgård		332	326
0	-2 108	Dekning underskudd avløp		0	-2 108
0	-769	Dekning underskudd MIB-brann/tilsynstjenester		0	-769
-415	0	Dekning underskudd MIB-feiertjenester		-415	0
0	0	Utbytte/egenkapital MOVAR Næring AS		261	209
10 585	7 500	Sum disponering		10 846	7 709

Balanse pr. 31.12.2014

(Beløp i hele 1 000 kroner)

MORSELSKAP				KONSERN	
2014	2013	Eiendeler	Note	2014	2013
161 384	167 124	Tomter, bygninger og annen fast eiendom	4	161 384	167 124
194 982	200 778	Ledningsanlegg, veier og utearealer	4	194 982	200 778
164 601	167 040	Transportmidler, maskiner, inventar	4	164 601	167 040
10 048	14 808	Prosjekter under arbeid	5	10 048	14 808
1 630	1 630	Andre finansielle anleggsmidler	9,10	1 130	1 130
532 645	551 380	Sum anleggsmidler		532 145	550 880
21 335	19 886	Fordringer		20 396	19 474
48 964	38 285	Bankinnskudd, kontanter m.m	6	52 364	40 871
70 299	58 171	Sum omløpsmidler		72 760	60 345
602 944	609 551	Sum eiendeler		604 905	611 225
		Gjeld og egenkapital			
171 850	161 265	Opptjent egenkapital	11,12	173 704	162 858
171 850	161 265	Sum opptjent egenkapital		173 704	162 858
5 879	5 879	Pensjonsforpliktelser	13	5 879	5 879
5 879	5 879	Sum avsetning pensjonsforpliktelser		5 879	5 879
386 667	411 458	Gjeld til kredittinstitusjoner	14	386 667	411 458
386 667	411 458	Sum langsiktig gjeld		386 667	411 458
21 408	13 548	Leverandørgjeld		21 359	13 548
6 876	5 712	Skyldig offentlige avgifter		6 876	5 730
0	0	Betalbar skatt		109	63
10 264	11 689	Annen kortsiktig gjeld		10 311	11 689
38 548	30 949	Sum kortsiktig gjeld		38 655	31 030
602 944	609 551	SUM GJELD OG EGENKAPITAL		604 905	611 225

Rygge, den 31.12.2014
26.03.2015

Ketil Reed/Aasgaard
Leder

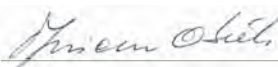
Johan Isak J. Hjerterbråten
Nestleder

Marit Børud Kamark

Hege Solberg Sandtrø

Mariana Oberti

John A. Ødbehr

Tore Fredriksen
Ansattes valgte rep.

Per Chr. Rasmussen
Ansattes valgte rep.

Johnny Sundby
Adm. direktør

Kontantstrøm

KONTANTSTRØMANALYSE (Beløp i hele 1 000 kroner)

	MORSSKAP 01.01-31.12		KONSERN	
	2014	2013	2014	2013
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter				
Resultat før avsetninger og overføringer	10 585	7 500	10 846	7 709
Regulert avsatte lønnsforpliktelser	-1 200	-1 400	-1 200	-1 400
Tap/gevinst ved salg av anleggsmidler	-76	-39	-90	-39
Ordinære avskrivninger	32 098	29 630	32 098	29 630
Nedskrivning av anleggsmidler	0	57	0	57
Endringer i kundefordringer	-1 449	1 624	-922	1 037
Endringer i leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	7 599	-19 010	7 625	-19 128
Endringer i andre tidsavgrensingsposter	1 440	447	1 440	447
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	48 997	18 809	49 797	18 313
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter				
Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	76	30	90	30
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-13 603	-41 933	-13 603	-41 933
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-13 527	-41 903	-13 513	-41 903
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter				
Innbetalinger ved opptak av ny langsiktig gjeld	7 400	53 450	7 400	53 450
Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld	-32 191	-28 999	-32 191	-28 999
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-24 791	24 451	-24 791	24 451
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	10 679	1 357	11 493	861
Kontanter og kontantekvivalenter 01.01	38 285	36 928	40 871	40 010
Kontanter og kontantekvivalenter 31.12	48 964	38 285	52 364	40 871

Noter

Note 1 REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med Regnskapsloven. Det er utarbeidet etter norsk regnskapsstandard og anbefalinger til god regnskapskikk samt gjeldene forskrifter tilknyttet lov om interkommunale selskaper. Selskapet har utarbeidet regnskapet etter regler for større selskap. Interne inntekter og kostnader er eliminert i totalregnskapet.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Anleggsmidler omfatter eiendeler bestemt til varig eie og bruk. Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets økonomiske levetid. Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år. Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og antatt virkelig verdi. Langsiktig og kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp tilknyttet etableringstidspunktet.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende.

Pensjoner

Vurdering av selskapets pensjonsforpliktelser er foretatt av aktuar. Beregning av årets pensjonskostnader og selskapets pensjonsforpliktelser er balanseført. Viser for øvrig til egen note om årets beregning.

Datterselskap/Konsernregnskap

I konsernregnskapet til MOVAR IKS inngår mors-selskapet MOVAR IKS og datterselskapet MOVAR Næring AS. Konserninterne transaksjoner er eliminert ved konsolideringen. Datterselskapet benytter de samme regnskapsprinsipper som morsselskapet. I notene til årsregnskapet er regnskapstallene spesifisert på morsselskap og konsern, der konserntall avviker fra morsselskapets tall blir disse presentert som egne punkter til notene.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige likvide plasseringer.

Note 2 DRIFTSINTEKTER

(Beløp i 1 000 kroner)

Driftsinntekter fordelt på virksomhetsområde	2014	2013
Driftsinntekter Vansjø Vannverk	38 111	37 439
Driftsinntekter Avløp	43 445	37 551
Driftsinntekter Solgård Avfallsplass	29 399	28 128
Driftsinntekter Renovasjon	58 046	60 619
Driftsinntekter MIB (brann- og feierseksjon)	57 394	55 547
Driftsinntekter Felles Administrasjon/Teknisk Avdeling	504	360
SUM INNTEKTER MOVAR IKS	226 899	219 644

Salgsinntekter MOVAR Næring AS	3 231	3 459
--------------------------------	--------------	--------------

Volumet av interne inntekter og kostnader i 2014 er registrert til 45,8 mill. kroner (49,7 mill. kroner i 2013)

Note 3 LØNSSKOSTNADER, GODTGJØRELSE M.M.

(Beløp i 1 000 kroner)

Lønnskostnader, ytelser	2014	2013
Lønninger m. m	57 367	56 147
Feriepenger	6 960	6 847
Arbeidsgiveravgifter	10 516	9 843
Pensjonskostnader	12 479	8 812
Andre ytelser	1 227	1 745
Lærlingtilskudd	-164	-91
Refusjoner sykkelønn	-2 888	-2 854
Ytelser til selskapets styre	307	324
Regulering av tidligere avsatte lønnsforpliktelser	-1 200	-1 400
SUM	84 604	79 373

Gjennomsnittlig antall ansatte i selskapet var 119. I tillegg kommer 21 deltidsansatte i brannvesenet med annen hovedarbeidsgiver. MOVAR Næring AS har ingen ansatte.

Lønn til administrerende direktør i 2014:

Utbetalt lønn til selskapets direktør kr. 1 193 172

Honorar til selskapets styre 2014:

Honorar styreleder pr. år kr. 97 000
Honorar ordinært styremedlem pr. år kr. 29 100

Godtgjørelse til revisor

Lovpålagt revisjon kr. 90 000
Andre bistandsytelser kr. 40 000

Godtgjørelse til revisor MOVAR Næring kr. 19 500
Andre bistandsytelser kr. 7 500

Noter

NOTE 4 VARIGE DRIFTSMIDLER

(Beløp i 1 000 kroner)

Anleggsmiddel gruppert	Kostpris	Regnskapsmessig verdi 01.01.2014	Årets tilgang/ avgang (-)	Gevinst/ tap (-)	Årets av- og nedskrivning	Balanse verdi pr. 31.12.2014	Økonomisk levetid
Inventar/løsøre	4 319	1 568	0		311	1 257	10 år
Datautstyr	17 945	2 624	0		537	2 087	5 år
Bygninger	320 294	152 000	5 330		11 069	146 260	20-50 år
Veger/plasser/ ledningsanlegg	264 419	200 778	1 024		6 820	194 982	35-50 år
Maskiner/tekniske installasjoner	275 914	130 283	6 681		9 387	127 577	20 år
Transportmidler	42 041	20 311	4 090	76	2 551	21 851	7-20 år
Utstyr gjenvinningstasjoner	2 860	487	998		192	1 293	10 år
Renovasjonsutstyr, beholdere - dunker	10 364	7 268	0		920	6 348	10 år
Kommunikasjonsutstyr m. m	942	537	0		85	452	10 år
Bredbånd/fibernet	4 507	3 961	0		225	3 736	20 år
SUM DRIFTSMIDLER	943 605	519 818	18 123	76	32 098	505 843	
Tomter/eiendommer	15 124	15 124	0	0	0	15 124	
SUM EIENDELER	958 729	534 942	18 123	76	32 098	520 967	
Movar Næring AS							
Data/programvarer	60	0	0	0	0	0	5 år
KONSERNET	958 789	534 942	18 123	76	32 098	520 967	

NOTE 5 INVESTERINGER

(Beløp i 1 000 kroner)

Investeringer i varige driftsmidler viser følgende tilganger for 2014. I tillegg kommer prosjekter som er under arbeid og som avsluttes ved endelig ferdigstillelse. Saldo på prosjekter som er under utførelse, men som ikke er avsluttet, viser pr. 31.12.2014 ca. 10,05 mill. kroner.

	2014	2013
Investeringer i varige driftsmidler	18 123	69 606
Kjøp av aksjer og andeler, tomteerverv m. m	0	0
Sum investeringer	18 123	69 606
Samlede investeringer er finansiert slik:		
Lånefinansiert	14 155	65 911
Salg av eiendeler	76	39
Egen finansiert	3 892	3 656
Sum finansiering	18 123	69 606

NOTE 6 BETALINGSMIDLER

	2014	2013
Beholdninger pr. 31.12.2014 MOVAR IKS	48 964	38 285
- herav bundet skattetrekk	-3 139	-2 771
- herav bundet etterbruksfond	-2 727	-2 018
- herav bundet selvkostfonds	-37 485	-28 183
Sum netto beholdninger pr. 31.12.2014	5 613	5 313
Beholdninger MOVAR Næring AS	3 400	2 586
Sum netto beholdninger konsern pr. 31.12.2014	9 013	7 899

NOTE 7 LIKVIDITETSRESERVE

(netto betalingsmidler/årlike inntekter*100)

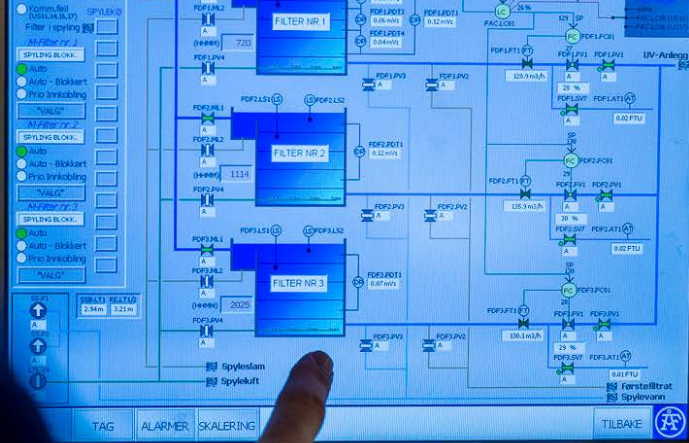
2014: 3,94 % 2013: 3,55 %

NOTE 8 LIKVIDITETSGRAD

(Omløpsmidler/kortsiktig gjeld)

2014: 1,88 2013: 1,94

Likviditetsanalysen er beregnet med basis fra konserntall.

Noter

NOTE 9 FINANSIELLE ANLEGGSMIDLER

Mosseporten Miljøenergi AS ble avviklet som selskap i 2014. Ved inngangen av 2014 var vurdert verdi av aksjepost i selskapet satt til kr. 1,-, i og med at selskapet ble opphørt i 2014 er også MOVARs aksjepost avviklet.

Selskap	Selskapets aksjekapital	Antall aksjer eid av MOVAR IKS	Eierandel	Pålydende	Verdi i balansen
Rekom AS	2 349 500	60	1,28%	500	30 000
Alarmsentral Brann Øst AS	2 310 000	11 000	16,67%	35	1 100 000

NOTE 10 INVESTERT I DATTERSELSKAP

(Beløp i 1 000 kroner)

DATTERSELSKAP	STIFTELSESÅR	EIERANDEL	PÅLYDENDE	AKSJEKAPITAL
MOVAR Næring AS	2006	100%	5 000	500 000

NOTE 11 OPPTJENT EGENKAPITAL

(Beløp i 1 000 kroner)

	MOVAR/ Felles	Vansjø Vannverk	Avløp	Solgård Avfallsplass	Renovasjons- tjenester	MIB	SUM
Egenkapital 01.01.14	-19 172	47 509	76 594	42 656	12 074	1 604	161 265
Årets disponering	0	1 969	3 717	332	4 086	481	10 585
Egenkapital 31.12.14	-19 172	49 478	80 311	42 988	16 160	2 085	171 850
MOVAR Næring AS							1 854

NOTE 12 HERAV BUNDET I SELVKOST/ETTERBRUK

(Beløp i 1 000 kroner)

	Vannfor- syning	Avløp	Renovasjons- tjenester	Feier- tjenester	Etterbruk Solgård	SUM
Fond pr. 01.01.14	6 815	6 785	13 043	1 540	2 344	30 527
Regulert renter 2014					51	51
Årets regulering	1 873	3 494	4 312	-377	332	9 634
Total selvkost/etterbruksfond pr. 31.12.2014	8 688	10 279	17 355	1 163	2 727	40 212

Noter

NOTE NR. 13 PENSJONSKOSTNADER OG FORPLIKTELSER

(Beløp i hele 1 000 kroner)

Morselskapet har en kollektiv pensjonsavtale for alle ansatte. Ordningen gir rett til definerte fremtidige ytelser (ytelsesbasert). Disse er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelser fra folketrygden.

Den kollektive pensjonsavtalen er finansiert ved fondsoppbygging organisert i et forsikringselskap.

	2014	2013
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	8 462	7 299
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	8 596	7 537
Avkastning på pensjonsforpliktelsen	-6 806	-6 816
Resultatført virkning av estimatendring	22 031	244
Resultatført virkning av planendring	-20 477	-
Omkostninger knyttet til ordningen	673	548
Årets netto pensjonskostnad før arb.giv.avg.	12 479	8 812
Periodisert arbeidsgiveravgift	1 760	1 242
Netto pensjonskostnad etter arb.giv.avg.	14 239	10 054
Oppført i balansen:	2014	2013
Brutto påløpt pensjonsforpliktelse	247 036	227 900
Pensjonsmidler	169 793	151 475
Netto påløpt pensjonsforpliktelse	77 243	76 425
Ikke-resultatført estimatavvik	-72 091	-71 273
Arbeidsgiveravgift på netto forpliktelse	727	727
Balanseført netto forpliktelse etter arb.giv.avg.	5 879	5 879
Økonomiske forutsetninger:		
Diskonteringsrente	2,30%	4,00%
Forventet lønnsvekst	2,75%	3,75%
Forventet lønnsregulering/G-regulering	2,50%	3,50%
Forventet avkastning på fondsmidler	3,20%	4,40%

Som aktuarmessige forutsetninger for demografiske faktorer og avgang er lagt til grunn vanlig benyttede forutsetninger innen forsikring. Med basis i stor usikkerhet i forutsetninger, samt store planendringer i forbindelse med nye uførepensjonsregler og innarbeidelse av levealderjustering i beregningene, er kostnadsført estimatavvik i tråd med en uendret balanseført netto forpliktelse etter arbeidsgiveravgift.

Noter

NOTE 14 LANGSIKTIG GJELD

Opplysninger om lån fra kredittinstitusjoner

Långiver	Lånebeløp	Restgjeld 01.01.2014	Tilgang 2014	Renter 2014	Avdrag 2014	Restgjeld 31.12.2014
Felles administrasjon						
Kommunalbanken	1 500	1 028	0	21	215	813
KLP Kommunekreditt	5 800	3 984	0	112	404	3 580
Nordea Bank	1 800	768	0	30	154	614
	9 100	5 780	0	163	773	5 007
Vann						
Kommunalbanken	54 350	43 834	1 650	971	2 237	43 247
KLP Kommunekreditt	173 200	121 016	0	3 410	8 665	112 351
	227 550	164 850	1 650	4 381	10 902	155 598
Avløp						
Kommunalbanken	140 350	96 018	2 250	2 830	7 974	90 294
KLP Kommunekreditt	4 000	1 200	0	31	267	933
	144 350	97 218	2 250	2 861	8 241	91 227
Solgård Avfallsplass						
Kommunalbanken	64 680	56 131	750	1 213	4 650	52 231
KLP Kommunekreditt	19 750	14 919	0	408	1 358	13 561
Moss kommunale Pensjonskasse	16 150	13 285	0	377	1 004	12 281
	100 580	84 335	750	1 998	7 012	78 073
Renovasjonstjenester						
Kommunalbanken	1 000	0	1 000	2	0	1 000
KLP Kommunekreditt	9 200	6 937	0	192	1 175	5 762
Nordea Bank	1 500	302	0	10	121	181
	11 700	7 239	1 000	204	1 296	6 943
MIB						
Kommunalbanken	39 350	26 444	1 750	582	2 179	26 015
Nordea Bank *)	25 000	19 117	0	875	1 118	17 999
Moss kommunale Pensjonskasse	10 700	6 475	0	234	670	5 805
	75 050	52 036	1 750	1 691	3 967	49 819
	568 330	411 458	7 400	11 298	32 191	386 667

*) Selskapet har en fastrenteavtale med Nordea Bank Norge ASA knyttet til en swap-rente. Markedsverdien pr. 31.12.14 indikerer at man har et tap på denne avtalen, men det er ikke hensyntatt i regnskapet for 2014. Beløpet er ikke vesentlig og eventuelle tap eller gevinst blir bokført ved innløsning 01.06.2015

GARANTIFORPLIKTELSER

Kommunene har stillet garanti for selskapets samlede gjeld innenfor en vedtatt totalramme på 500 millioner kroner. Kommunene er utad pro rata ansvarlig for de lån MOVAR IKS opptar, og fordeler seg innad i forhold til eierandelen i selskapet.

	Moss	Rygge	Vestby	Råde	Våler	SUM
Garantiforpliktelsen på restgjelden pr. 31.12.2014 er fordelt i henhold til kommunenes gjeldende eierandel.	177 867	81 200	77 333	34 800	15 467	386 667
Garantiforpliktelse i prosent	46%	21%	20%	9%	4%	

Til representantskapet i MOVAR IKS

Revisors beretning

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for MOVAR IKS som består av selskapsregnskap, som viser et overskudd på kr 10 585 000, og konsernregnskap, som viser et overskudd på kr 10 846 000. Selskapsregnskapet og konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2014, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapet og konsernet MOVAR IKS' finansielle stilling per 31. desember 2014 og av deres resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

PricewaterhouseCoopers AS, Tykkemyr 1, NO-1597 Moss

T: 02316, org. no.: 987 009 713 MVA, www.pwc.no

Statsautoriserte revisorer, medlemmer av Den norske Revisorforening og autorisert regnskapsførerselskap

Revisors beretning - 2014 - MOVAR IKS, side 2

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon" mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Moss, 26. mars 2015
PricewaterhouseCoopers AS

Nils-Kristian Krogh
Statsautorisert revisor

(2)

Årets virksomhet

ADMINISTRASJON

Økonomi- og administrasjonsavdelingen holder til på MOVARs hovedkontor på Huggenes. Den øverste administrative ledelsen er også lokalisert her, bl.a. administrerende direktør, sektorsjefer (unntatt brannsjef), stab m.fl. Avdelingen består av 6 ansatte, og utgjør 5,6 årsverk, og yter administrative og regnskapsrelaterte tjenester til de øvrige avdelingene.

Administrasjonen har som mål å drive rasjonelt og kostnadseffektivt. For å nå dette har man over flere år implementert moderne styringssystemer og dataverktøy, og man søker kontinuerlig å øke effektiviteten. De ansatte er både omstillingsvillige og -dyktige. Kravene til dokumentasjon og bilagsmengde er stadig økende, og man ser hele tiden etter områder hvor oppgaver kan automatiseres. Ett av administrasjonssystemene har ikke fungert som forutsatt etter oppgradering i 2013, og har ført til mye ekstra arbeid i 2014. Dette har dessverre også i noen grad medført ulempe for enkelte kunder. Både leverandør og MOVARs egne ansatte har jobbet med retting av problemene, og pr. dato ser det ut som man får til en positiv avslutning av prosjektet tidlig i 2015.

Implementering av nytt IK-system, RiskManager, er gjennomført for VAR-sektoren i 2014.

En stor del av eksisterende dokumentasjonen er kvalitetssikret og konvertert, i tillegg til at flere nye rutiner og prosedyrer er på plass. Systemet blir også benyttet av en av våre eierkommuner, og er tilpasset eventuell fremtidig ISO-sertifisering. Siden det fortsatt er usikkerhet om fremtidig organisering av brann- og redning har denne sektoren foreløpig ikke tatt i bruk det nye IK-systemet.

Rapport fra Østfold Kommunerevisjons arbeid i 2013 ble behandlet av representantskapet i april 2014. I hovedsak var denne meget positiv for selskapet. Man har igangsatt å innarbeide de forslag til forbedringer som rapporten påpekte, ihht representantskapets vedtak. Antall avholdte styremøter og representantskapsmøter har kommet tilbake til det som må sies å være et normalnivå pr. kalenderår.

I hovedsak må 2014 karakteriseres som et normalår for økonomi- og administrasjonsavdelingen. Det har ikke inntruffet noe som kan anses som uvanlig eller ekstraordinært for en offentlig bedrift av vår størrelse.

Det har ikke vært personellmessige endringer i avdelingen, og selskapets administrerende direktør og styreleder har begge gjennomført sitt første fulle funksjonsår. På høsten 2013 ble det avholdt valg av ansattesrepresentanter til styret. Fra og med 2014 er det Tore Fredriksen (gjenvolgt) og Per-Christian Rasmussen (ny) som representerer de ansatte i styret. Utover dette har det ikke vært endringer av sammensetningen av styret eller representantskapet i driftsåret 2014.

Årets virksomhet

TEKNISK AVDELING

Teknisk Avdeling er en beredskapsavdeling for MOVARs virksomheter og har som hovedoppgave å ta seg av forebyggende vedlikehold av utstyr og installasjoner etter avtale med den enkelte avdeling. Avdelingen har eget verksted og ansvar for felles lagerhold av VA-utstyr. Avdelingen bistår også med anskaffelser av teknisk utstyr.

I tillegg bistår avdelingen alle MOVARs avdelinger i forbindelse med ferieavvikling og sykdom.

I 2014 har avdelingen utført tjenester/arbeid i følgende omfang til de enkelte avdelinger

	Adm.	VVV	KRA	FRA	HRA	SAP	MIB
Dagsverk inngåtte avtaler	19	156	56	100	27	18	3
Dagsverk bestilte oppdrag	60	240	24	131	43	53	10
Totale dagsverk	79	396	80	231	70	71	13

(VVV - Vansjø Vannverk, KRA - Kambo Renseanlegg, FRA - Fuglevik Renseanlegg, HRA - Hestevold Renseanlegg, SAP - Solgård Avfallsplass, MIB - Mosseregionens Interkommunale Brann- og Feiervesen)

Dette viser at avdelingen har bistått de øvrige avdelinger med 561 dagsverk knyttet til bestilte oppdrag/prosjekter og 379 dagsverk knyttet til inngåtte avtaler om særskilte oppdrag.

Inngåtte faste avtaler omfatter i hovedsak:

- Oppfølging og drift av mellomagringsplassen for avløpslam på Solgård (nytt fra og med 2014)
- Oppfølging, ettersyn og vedlikehold av eksternt VA-ledningsnett inklusive målestasjoner og kummer, samt påvisninger og merking
- Oppfølging, ettersyn og vedlikehold av høydebasseng
- Oppfølging, ettersyn og vedlikehold av felles eksternt signalkabelanlegg inklusive påvisninger og merking
- Service på definerte tekniske installasjoner
- Oppfølging, ettersyn, vedlikehold av eksterne mengdemålssystem
- Oppfølging, ettersyn og HMS-kontroller for virksomhetenes el.installasjoner
- Overvåkning av råvannskvaliteten i Vansjø og algeoppfølging
- Oppfølging av inntaks- og utløpsledninger
- Vaktmestertjeneste for administrasjonsbygget
- Service og vedlikehold på ventilasjonsanlegg ved Fuglevik RA, Hestevold RA, Kambo RA og Vansjø Vannverk

- Utvendig vedlikehold og snøbrøyting på pumpestasjonene Grimstadkilen, Kjellerød og Rygge Flystasjon

Avdelingen har i hele 2014 vært bemannet med avdlingsleder, formann, fagformann elektro, en elektriker, samt 2 fagarbeidere. Etter avtale med NAV hadde avdelingen også med seg en ung mannlig praktikant som ønsket arbeidstrening /erfaring. Denne avtalen varte frem til medio mars 2014.

Av bestilte oppdrag hvor Teknisk Avdeling har bistått kan nevnes:

Administrasjon:

- Oppfølging av faste avtaler
- Diverse arbeider ifm installasjon av nytt adgangssystem
- Diverse arbeider i møterommene
- Vedlikehold av utearealer
- Vask av bygningsmasse
- Rengjøring av takrenner
- Diverse VA-vedlikehold
- Diverse arbeider knyttet til strøm og data

Totalt 31 arbeidsbestillinger.

Vansjø Vannverk

- Oppfølging av faste avtaler
- Diverse arbeider ifm installasjon av nytt adgangssystem og kameraovervåking
- Oppdatering av elektrotegninger
- Oppfølging i forbindelse med etablering av nytt garasjeanlegg og vaskehall
- Flere feilsøkjingsjobber på diverse utstyr og komponenter
- Lossing og innkjøring av kull i forbindelse med utskifting
- Diverse utskifting av instrumenter - trykkmåler, membran, håndventiler, vifte, termostat, nivåmåler, lysarmatur, varmeelemt, vannmengdemålere og transmittere
- Lagerbytte på varmeveksler i ventilasjonsanlegg
- En rekke mindre elektriker- og rørleggingsarbeider

Totalt 65 arbeidsbestillinger.

Kambo Renseanlegg

- Oppfølging av faste avtaler
- Diverse arbeider ifm installasjon av nytt adgangssystem
- Arbeid på stempelskrappe i slamsilo 2
- Montering av nye ledelys og armaturer

- Montert ny radar-nivåmåler i Møllebakken pumpestasjon
- Diverse arbeider på pumpestokk og pumper i Møllebakken pumpestasjon
- Reparasjon av skrape i sandfang (linje 2)
- Reparasjon av langskrue
- Oppdatering av el.tegninger
- Diverse elektro- og rørleggingsarbeider

Totalt 48 arbeidsbestillinger.

Fuglevik Renseanlegg

- Oppfølging av faste avtaler
- Arbeid i forbindelse med reparasjon av stengeløken foran anlegget og fjerning av grovrist
- Diverse arbeider ifm installasjon av nytt adgangssystem
- Arbeider og feilsøking knyttet til gassmotor
- Utbedring av vannlekkasje i el.tavle ved forbehandling
- Arbeid med utvendig belysning ved slamutlastningen
- Arbeid med tilførsel til nettverkskap i forbehandling
- Rengjøring av takrenner, taknedløp og vinduer
- Oppdatering av elektrotegninger
- Sveisearbeider på Svinndal RA (da FRA hadde driftsansvaret her en periode)
- Diverse elektro- og rørleggingsarbeider

Totalt 53 arbeidsbestillinger.

Hestevold Renseanlegg

- Oppfølging av faste avtaler
- Reparasjonsarbeider på innløpspumpe 3
- Utbedring av varmekabler utenfor verkstedspørt
- Montering av 3 stk sluk i avvanningsrom
- Bistand ifm service av fortykkermaskiner
- Utbedring av røreverk i slamlager 2
- Arbeid på glycolkretsen for varmeanlegget
- Permanent tilkobling av kompressor
- Diverse elektro- og rørleggingsarbeider

Totalt 45 arbeidsbestillinger.

Solgård Avfallsplass

- Oppfølging av faste avtaler
- Diverse arbeider ifm installasjon av kameraovervåking
- Oppdatering av el.dokumentasjon
- Luft til reguleringsventiler
- Sløfededetektor ved vektfelt
- Arbeid ifm defekt fyrkjele
- Arbeider ved grunnvannsbrønn B2 og B4
- Montert luftstyrte ventiler på viftene i prosessbygg
- Arbeid med strøminntak til fordelingsentral
- Bistand ved trekking av fiberkabel
- Reparasjon av pumpe i avvanningskum
- Omlegging av innbruddsalarm fra tale til SMS
- Arbeid på varmtvannsbereder i verksted
- I tillegg til flere el. oppgaver og feilsøk på el.

Totalt 45 arbeidsbestillinger.

MIB

- Bistand i forbindelse med strømutkobling
- Vedlikehold av dokumentasjon
- HMS-kontroll - elektro

Totalt 5 arbeidsbestillinger.

Avviksbehandling ved Teknisk Avdeling

Det ble ikke registrert avvik ved avdelingen i 2014.

Avsluttende kommentarer

Teknisk Avdeling har utført mange og varierte oppgaver i tillegg til inngåtte avtaler i 2014.

Det er generelt stor etterspørsel om bistand fra avdelingene.

Det nevnes spesielt at avdelingen gjorde en svært god jobb med opprydding og oppgradering av grøntområdene ved administrasjonsbygget på Kjellerød.

Avdelingen benytter et elektronisk bestillingssystem for arbeidsbestillinger for å gjøre arbeidsflyten enkel og effektiv.

Avdelingen tok i 2014 i bruk vannverkets nye garasjeanlegg til sine nyttekjøretøy.

Vannproduksjon og forsyning

VANSJØ VANNVERK

Mål for virksomheten

I MOVARs strategiske plan fremkommer selskapets misjon, miljøpolitikk, mål og strategier. Innenfor vannproduksjon og forsyning er selskapets misjon å sørge for at innbyggernes behov for tilstrekkelig og trygt drikkevann dekkes. I den strategiske planen er det satt mål og strategier knyttet til blant annet effektiv drift, klimatilpasset drift, kompetanse og arbeidsmiljø, regional vekst og endrede rammevilkår.

MOVAR IKS har utarbeidet en miljøpolitikk hvor ulike mål knyttet til miljø fremkommer. En grunnleggende forutsetning i selskapets miljøpolitikk er at MOVAR skal tilfredsstillere lover, forskrifter, konsesjoner og tillatelser.

Årets drift

Vannverket leverte vann til ca. 70 000 personer i eierkommunene Moss, Rygge, Råde, Vestby og Våler. I tillegg er Vansjø Vannverk tilknyttet Sarpsborg og Fredrikstad kommune gjennom reservevannsamarbeidet.

I 2014 ble det levert 7 128 493 m³ til eierkommunene, dvs. et totalt gjennomsnitt på 19 530 m³/døgn. Leveransen var 142 608 m³ større enn i 2013.

Årlig produksjonsmengde på Vansjø Vannverk kan avvike fra leveransene til eierkommunene på grunn av leveranser og mottak til/fra kommunene i

reservevannsamarbeidet, eventuelle lekkasjer og ikke-målt vannforbruk (for eksempel vedlikeholdspyling, brannvannsuttak).

Det er gjennomført eksterne analyser på akkreditert laboratorium av råvann, rentvann og vann i ledningsnett, i samsvar med Drikkevannsforskriften. I tillegg er det gjennomført interne analyser på eget laboratorium for oppfølging av den daglige driften på vannverket. Vannverket har også omfattende online instrumentering som overvåker produksjonen kontinuerlig.

Vannverket har året igjennom levert svært god drikkevannskvalitet på vannet som er levert til kommunene. Kvaliteten er langt bedre enn hva drikkevannsforskriften stiller krav om, og i tråd med målsetningene i Strategisk plan. Se tabell for oversikt over resultatene.

Det har i 2014, som i de foregående år, vært gjennomført et omfattende program for oppfølging av algesituasjonen ved MOVARs råvannsinntak i Storefjorden. Det er også i år gjennomført analyser av algegiften mikrocystin i rå- og rentvann ved vannverket.

Årlige vannleveranser til eierkommunene i m³

År	Moss	Rygge	Råde	Vestby	Våler	Sum
2014	2 985 440	1 495 334	492 096	1 983 740	171 883	7 128 493
2013	3 186 422	1 473 488	530 504	1 635 610	159 861	6 985 885
2012	3 406 335	1 309 556	559 146	1 546 080	146 995	6 968 112
2011	3 660 384	1 369 055	519 730	1 725 990	160 226	7 435 385
2010	3 831 776	1 387 641	587 520	1 356 420	159 274	7 322 631

Rentvannskvalitet levert fra Vansjø Vannverk 2014

Parameter	Gj.snitt	Maksimum	Grenseverdi*
Lukt og smak	0	0	3 (ved 25°C)
pH	7,7	8,9	6,5-9,5
Turbiditet (FTU)	0,19	0,69	1
Fargetall (mg Pt/l)	3	5	20
TOC (mg C/l)	2,4	3,2	5
Aluminium (mg/l)	0,036	0,12	0,2
Jern (mg/l)	0,002	0,003	0,2
Hardhet (DH)	3,54	3,75	-
Tot. bakterier (ant./ml)	2	14	**
Koliforme bakterier (ant./100 ml)	0	0	<1
E.coli (ant./100 ml)	0	0	<1
Intestinale enterokokker (ant./100 ml)	0	0	<1
Clostridium perfringens (ant./100 ml)	0	0	<1
Giardia spp (ant./10L)	0	0	<1
Cryptosporidium spp (ant./10L)	0	0	<1

*Grenseverdiene er hentet fra Drikkevannsforskriften.

**Ved antall over 100 bakterier pr. ml prøve skal årsaken undersøkes og rapporteres Mattilsynet.

Råvannskvalitet i Vansjø 2014

Parameter	Gj.snitt	Maksimum
Turbiditet (FTU)	14,1	24
Fargetall (mg Pt/l)	74	97
TOC (mg C/l)	9,1	11
Aluminium (mg/l)	0,83	0,97
Jern (mg/l)	0,58	0,75
Tot. bakterier (ant./ml)	647	1270
Koliforme bakterier (ant./100 ml)	21	85
E.coli (ant./100 ml)	5	31
Intestinale enterokokker (ant./100 ml)	7	52
Giardia spp (ant./10L)	0	0
Cryptosporidium spp (ant./10L)	0	0

Hovedtall fra driften 2014

	2010	2011	2012	2013	2014
Lev. vannmengde til eierkommunene, m ³	7 358 619	7 464 240	6 984 050	6 985 885	7 128 493
Produsert vannmengde			6 961 560	7 287 558	7 309 148
Maks. døgn, m ³	27 445	28 000	29 500	31 180	37 624
Spyleslamvann til avløp, m ³	133 768	174 823	142 776	158 514	138 900
Slam, tonn	1 429	1 219	1 173	1 550	1 519
Slam, tonn TS				311	337
Kjemikalieforbruk:					
Al. Sulfat, kg	463 400	451 000	492 400	508 520	542 880
Marmor, kg	77 100	72 050	86 000	92 890	88 000
Kalk, kg	202 400	219 000	227 640	217 480	225 120
Polymer vannbehandling, kg	655	665	710	695	829
Polymer avvanning, kg	3 100	3 330	3 120	4 170	2 821
Kullsyre, kg	73 800	86 700	80 974	85 591	76 958
Ammoniakk, kg	309	320	284	286	208
15 % Na-hypokloritt, kg	2 400	38 400	29 00	32 400	27 730
*Energiforbruk kWh	5 932 088	5 538 850	5 062 074	5 308 546	4 852 346
Energiforbruk kWh pr m ³ vann solgt	0,806	0,742	0,725	0,760	0,681

*Energiforbruket omfatter vannverket, råvannpumpestasjon og utestasjoner for transport av vann.

Selvkost (driftskostnader inkl. kapitalkostnader) utgjorde i 2014 kr. 5,13 pr. levert m³ rent vann. Kommunenes pris til MOVAR var fastsatt til kr. 5,30 pr. m³.

Avviksbehandling ved Vansjø Vannverk

Det er i driftsåret 2014 registrert 13 avviksrapporter ved anlegget.

Avvikene er registrert på disse avvikskategoriene:

Konsesjon/tillatelse:	1 avvik
Strømbrydd:	5 avvik
Driftsavvik:	2 avvik
HMS:	2 avvik
Diverse:	3 avvik

Det har vært 108 alarmer/utrykninger til anlegget. Disse fordeler seg slik:

Strømbortfall	6
Vannbehandling	24
Innbruddsalarm*	6
Elektrisk feil	6
Styresystem	7
Turbiditet	21
Klorrest	3
pH	9
Kjemikaliedosering	13
Slambehandling	4
Annet	7

**) ingen reelle innbrudd*

I tillegg er det utført 53 planlagte ettersyn.

Av større tiltak og hendelser som er gjennomført i året kan nevnes:

- Ferdigstilt og tatt i bruk nytt garasjeanlegg og vaskehall
- Erstattet kull i filter nummer 6 med nytt kull
- Regenerert kull i filter nummer 1
- Utbedret hovedventilasjonsanlegg, med bl.a. ny og mer energieffektiv varmeveksler
- Ulike strømbesparende tiltak, bl.a. på styring/regulering av pumper og varme/ventilasjon
- Montert nye frekvensomformere på kalkpumper
- Satt i drift nye kalkpumper - Ny programmering og nytt driftskontrollbilde
- Satt i drift ny styring av kalkdosering ved hjelp av ledningsevne måler
- Etablert PLSer og GSM-sendere for ny signaloverføring fra mengdemålere i flere vannkummer

AVSLUTTENDE KOMMENTAR KNYTTET TIL VANNPRODUKSJON OG FORSYNING

Vannkvalitet og vannmengder

Vannverket har levert vann til kommunene i de mengder kommunene har etterspurt (nok vann). Kvalitetsmessig har vannet holdt en svært god kvalitet, som må karakteriseres i tråd med målsetningene.

Juli 2014 ble det levert 742 116 m³ vann til eierkommune. Det er den hittil høyeste månedsleveransen som noen gang er registrert. Årsaken kan trolig tillegges mye hagevanning på grunn av varmt og tørt vær.

Mattilsynet gjennomførte forhåndsvarslet revisjon ved Vansjø Vannverk den 25.11.2014.

I tilsynsrapporten står det blant annet at virksomheten er svært veldreven og at de ansatte synes å ha høy kunnskap innenfor sitt fagfelt. Det ble avdekket et forbedringspunkt i forbindelse med revisjonen.

Reservevann

I reservevannsamarbeidet er det avholdt 4 møter i driftsutvalget som er det overordnede organet i samarbeidet. MOVAR står for den operasjonelle driften av reservevannsanlegget.

Det ble levert reservevann til Fredrikstad kommune i forbindelse med 2 planlagte jobber og 1 uforutsatt hendelse.

MOVAR mottok reservevann i forbindelse med 1 uforutsatt hendelse i vannverket.

For mer informasjon omkring reservevannsamarbeidet i 2014 vises det til separat årsrapport for dette.

Annet

I 2014 gikk MOVARs VAR-avdelinger over til et nytt program for internkontrollsystem. I forbindelse med dette ble dokumentasjon gjennomgått og revidert. Dette var et svært nyttig, men også et omfattende og tidkrevende arbeid.

Vansjø Vannverk fikk på plass nytt adgangssystem og kameraovervåking. Anlegget er dermed blitt bedre sikret mot uvedkomne. Dette gir økt sikkerhet for vannproduksjon og forsyning i tillegg til økt sikkerhet for personell.

Vannverket fikk ferdigstilt sitt nye garasjeanlegg og vaskehall. Dette har blant annet gitt bedre og mindre risikoutsatte parkeringsforhold for nyttekjøretøylene.

Anlegget har som i tidligere år vært flittig besøkt av både skoleklasser og studenter. Videre har vi hatt flere besøk fra kollegaer fra andre VA-virksomheter ved anlegget for å dele erfaringer.

Ved vannverket har det vært utplassert 2 elever fra Borg videregående skole i 2014.

MILJØMÅL FOR VIRKSOMHETEN

MOVAR IKS har utarbeidet en strategisk plan, og har en rekke interne målsetninger innenfor miljø. Det er også utarbeidet en miljøpolitikk for selskapet.

En grunnleggende forutsetning i selskapets miljøpolitikk er at MOVAR skal tilfredsstillere lover, forskrifter, konsesjoner og tillatelser.

Avløp

Avløpsmengder [m³/år] ved Kambo, Fuglevik og Hestevold Renseanlegg, 2009 - 2014

År	Kambo RA	Fuglevik RA	Hestevold RA	Totalt
2014	1 850 377	4 777 243	640 815	7 268 435
2013	1 529 700	4 118 937	536 100	6 184 737
2012	1 673 493	4 704 026	601 790	6 979 309
2011	1 726 346	4 704 166	559 672	6 990 184
2010	1 585 890	4 395 632	449 324	6 430 846
2009	1 686 009	5 100 229	532 989	7 319 227

Renseresultatene for anleggene er derfor vurdert opp mot krav i utslippstillatelsene.

Det var for 2014 budsjettert med 6 980 000 m³ avløpsvann levert til MOVARs 3 renseanlegg. I løpet av året er det dermed tilkommet anleggene 288 435 m³ mer avløpsvann enn budsjettert. 2014 var et år med en del mer tilrenning sammenlignet med tidligere år.

Selvkost (driftskostnadene inkl. kapitalkostnader) for alle tre anleggene samlet utgjorde i 2014 kr 5,69 pr. m³.

Kommunens pris til MOVAR var fastsatt til kr. 6,10 pr. m³ (solidarisk pris).

Kambo Renseanlegg

KAMBO RENSEANLEGG

Kambo Renseanlegg er et mekanisk/kjemisk renseanlegg (primærfellingsanlegg) med dimensjonerende kapasitet på 160 l/s. Det er anslagsvis 15 000 personer som sokner til Kambo RA. Normal tilførsel, målt ut fra organisk innhold i avløpsvannet og beregninger i tråd med NS 9426, tilsvarer mellom 25 000 og 30 000 personekvivalenter.

Kommunevise vannmengder tilført Kambo Renseanlegg, samt sigevann fra Solgård Avfallsplass

	m ³ /år	% av vannmengde
Moss	706 224	38 %
Vestby	622 018	34 %
Våler	308 495	17 %
Solgård Avfallsplass	213 640	11 %
Sum	1 850 377	100 %

Tabellen viser at det har tilkommet vesentlig mye mer vann til anlegget i 2014 sammenlignet med tidligere år. Dette gir også utslag i stoffbelastningene på anlegget.

Iht. avløpsdelen i forurensingsforskriften skal anleggsstørrelsen beregnes ut fra maksimal PE (BOF₅) uke (NS 9426). I denne beregningen benyttes gjennomsnittlig tilførsel fra døgnblandeprøver som multipliseres med en faktor. I denne beregningen skal også mottak av eksternslam fra avløpsområdet medtas.

Tilførsel av forurensing (næringsstoffer og organisk stoff) samt PE-belastningen målt som 60g BOF₅/døgn, vist for perioden 2010 til 2014 på Kambo Renseanlegg

Tilførsel	2010	2011	2012	2013	2014
Vannmengde (m ³ /år)	1 585 890	1 726 346	1 619 982	1 529 700	1 850 377
Personekvivalenter (BOF ₅) middeldøgn	12 203	11 889	18 869*	18 592*	11 226
Personekvivalenter (BOF ₅) maksdøgn	18 511	16 994	31 447*	27 339*	16 664
Fosfor (kg/år)	8 032	8 395	8 193	8 044	9 052
KOF (kg/år)	757 840	782 378	775 231	793 520	874 540
BOF ₅ (kg/år)	267 254	258 895	456 986*	405 132*	246 740
Nitrogen (kg/år)	76 888	78 220	98 508	78 260	92 345

* I 2012 og 2013 ble BOF₅-analyser utført på ferske prøver. Dette har medført vesentlig høyere BOF₅ verdier og dermed også belastningsberegninger sammenlignet med tidligere år. Fra og med 2014 ble prøvene igjen frosset ned før analysering. Fylkesmannen i Østfold har vært holdt orientert om dette.

Denne tilførselen er fra MOVAR IKS' side beregnet til gjennomsnittlig 1 500 PE/døgn. Antall PE iht. NS9426, samt tillegg for eksternslammottak, blir dermed beregnet til 24 032 PE i 2014.

Det er blitt gjennomført analyser iht. utslippstillatelsen og i tråd med prøvetakingsplan fra Driftsassistansen i Østfold. Resultatene av disse er vist i tabellen nedenfor:

Renseresultater Kambo Renseanlegg

Parameter	Innløp (mg/l)	Utløp (mg/l)	Renseeffekt %	Rensekrav (%)
Tot. Fosfor:				
- Middelverdi	6,0	0,4	92 %	90 %
- Maks.verdi	10,1	0,8		
- Min.verdi	1,0	0,2		
KOF:				
- Middelverdi	562	120	76 %	>60 %*
- Maks.verdi	960	170		
- Min.verdi	190	54		
BOF ₅ :				
- Middelverdi	165	40	74 %	>60 %*
- Maks.verdi	316	85		
- Min.verdi	38	10		

* I utslippstillatelsen er det stilt krav til at reduksjonen av organisk stoff målt som KOF og BOF₅ skal være på "dagens nivå". MOVAR IKS har tolket dette ut fra normalt oppnåelige resultater for denne typen anlegg, som er angitt til bedre enn 60 % reduksjon.

- Analyseresultatene viser at kravet til renseeffekt for fosfor og organisk stoff er overholdt med god margin.
- I driftsåret er det registrert 92 timer med overløp, noe som er estimert til 5 870 m³.
- Driftskostnadene inkl. netto finanskostnader utgjorde i 2014 kr. 5,70 pr. m³ rensset avløpsvann.
- Kommunenes pris til MOVAR var fastsatt til kr. 6,10 pr. m³ for 2014 (Solidarisk pris).

Avviksbehandling Kambo Renseanlegg

Det er i driftsåret 2014 registrert 13 avviksrapporter ved anlegget.

Avvikene er registrert på disse avvikskategoriene:

Konsesjon/tillatelse:	2 avvik
Driftsavvik:	8 avvik
Strømbrudd:	2 avvik
Diverse:	1 avvik

Vakthendelser og ettersyn

- Det har vært 55 alarmer og vaktutrykninger til anlegget i 2014.
- Det har vært 52 planlagte ettersyn ved anlegget i 2014.

Av hendelser eller aktiviteter på anlegget i 2014 kan nevnes:

- Byttet belegg på fordelingskrue ristgods
- Skader på kyststien er utbedret etter høststormene
- Forsøk med nye fellingskjemikalier
- Testet ut polymerdosering foran fortykker
- Montert å satt i drift radar nivåmåling i Møllebakken
- TA overhølt luftstempel i slamsilo
- TA byttet gir på slamsilo

Hovedtall fra driften ved Kambo Renseanlegg

	2010	2011	2012	2013	2014
Tilrenning	1 585 890	1 726 346	1 673 493	1 529 700	1 850 377
KJEMIKALIER:					
- JKL, tonn	69,4	75,7	87,9	103,28	133
- PAX 1B, tonn	289,0	281,2	244,4	312,1	315
- Polymer (prosess), kg	0	0	50	125	150
- Polymer (avvanning), kg	2 805	2150	2650	2650	2400
NaOHCl 15%, kg	4 800	4800	3900	4572	4500
- Skumdemper, kg	580	530	375	450	230
SLAM, VANN OG OLJE:					
Septikslam mottatt, m ³	8564	8 587	7 446	10634	9022
Slam fra Svinndal RA, tonn	369,2	381,6	324,5	414,6	445,3
Slamproduksjon, tonn	2 140	2 255	2140	2311	2298
Slamproduksjon, tonn TS	564	620	582	631	609
Vannforbruk, m ³	2 314	2 553	3 968	3993	2933
Oljeforbruk, m ³	17,1	4,6	2,7	0,6	4,1
ENERGI:					
El Energiforbruk, kWh	855 428	886 509	881 695	902 138	817 884
Energiforbruk olje, kWh	160 282	45 589	28 176	5542	38 556
Energiforbruk pr m ³ behandlet avløpsvann - kWh/m ³	0,640	0,540	0,544	0,593	0,463
ENERGIUTNYTTELSE:					
Energigevinst varmepumpe, kWh	293 237	253 748	308 461	282 278	312 232
Energifaktor varmepumpe			3,68	3,83	3,7
Slam fra HRA m ³	46,2	262,75	11,7	38,4	32,2
Slam fra FRA m ³		149,85	172,3	0	92,7
Lever fett til FRA m ³	51	51	65	63	64

Fuglevik Renseanlegg

FUGLEVIK RENSEANLEGG

Fuglevik Renseanlegg er et mekanisk/kjemisk renseanlegg (primærfellingsanlegg), som har vært i drift siden 1993. Anlegget har en teoretisk kapasitet basert på tidligere dimensjoneringskriterier (hydraulisk) på 50 000 PE. Den maksimale kapasiteten er 700 l/s. Slammet som produseres i den kjemiske fellingsprosessen og fett fra sand og fettfang gjennomgår en avansert slambehandlingsprosess med aerob termisk hygienisering og anaerob utråtning i rånetank. I denne prosessen dannes metangass som utnyttes til produksjon av varme og elektrisitet på anlegget.

Kommunevise vannmengder tilført Fuglevik Renseanlegg

	m ³ /år	% av vannmengde
Moss	2 506 805	52,5
Rygge	2 134 250	44,7
Vansjø VV	136 188	2,8
Sum	4 777 243	100

Tilførsel og belastning på Fuglevik Renseanlegg

Tilførsel	2010	2011	2012	2013	2014
Vannmengde (m ³ /år)	4 395 632	4 704 166	4 704 026	4 118 937	4 777 243
Person-ekvivalenter (BOF ₅) middeldøgn	44 624	42 288	56 005*	60 744*	42 307
Person-ekvivalenter (BOF ₅) maksdøgn	62 336	72 293	87 321*	131 609*	80 266
Fosfor (kg/år)	21 491	19 345	21 065	21 731	27 959
KOF (kg/år)	2 456 431	2 424 549	2 093 326	2 175 264	2 427 250
BOF ₅ (kg/år)	977 274	916 442	1 293 873*	1 326 780*	926 370
Nitrogen (kg/år)	160 326	153 629	188 253	194 545	177 390

* I 2012 og 2013 ble BOF₅-analyser utført på ferske prøver. Dette har medført vesentlig høyere BOF₅ verdier og dermed også belastningsberegninger sammenlignet med tidligere år. Fra og med 2014 ble prøvene igjen frosset ned før analysering. Fylkesmannen i Østfold har vært holdt orientert om disse endringene.

Tabellen viser at det har tilkommet normalt mye vann til anlegget i 2014 sammenlignet med tidligere år.

Iht. avløpsdelen i forurensingsforskriften skal anleggsstørrelsen beregnes ut fra maksimal PE (BOF₅) uke (NS 9426). I denne beregningen benyttes gjennomsnittlig tilførsel fra døgnblandepøver som multipliseres med en faktor. I anleggets utslippstillatelse er det gitt rom for å stryke belastningen som påslipp av forurenset overvann fra flyavisingsaktiviteten representerer. Denne belastningen er beregnet til å utgjøre 5 479 PE i løpet av 2014.

Antall PE iht. NS9426 for 2014, fratrukket belastningen fra avisningen, er beregnet til 79 135 PE.

RENSERESULTATER

Det er blitt gjennomført analyser iht. utslippstillatelsen og i tråd med prøvetakingsplan fra Driftsassistansen i Østfold. Resultatene av disse er vist i tabellen nedenfor:

Renseresultater Fuglevik Renseanlegg

Parameter	Innløp (mg/l)	Utløp (mg/l)	Renseeffekt %	Rensekrav (%)
Tot. Fosfor:				
- Middelvei	5,9	0,45	91,4 %	90 %
- Maks.verdi	9,2	0,80		
- Min.verdi	1,2	0,18		
KOF				
- Middelvei	505	146	70 %	>60 %*
- Maks.verdi	810	280		
- Min.verdi	190	32		
BOF ₅ :				
- Middelvei	198	67	66 %	>60 %*
- Maks.verdi	321	147		
- Min.verdi	52	11		

* I utslippstillatelsen er det stilt krav til at reduksjonen av organisk stoff målt som KOF og BOF₅ skal være på "dagens nivå". MOVAR IKS har tolket dette ut fra normalt oppnåelige resultater for denne typen anlegg, som er angitt til bedre enn 60 % reduksjon.

Analyseresultatene viser at kravet til renseeffekt for fosfor og argansik stoff er overholdt med god margin.

I driftsåret er det registrert 152 timer med overløp, noe som er estimert til 19 148 m³.

Avviksbehandling Fuglevik Renseanlegg

Det er i driftsåret 2014 registrert 18 avviksrapporter ved anlegget.

Avvikene er registrert på disse avvikskategoriene:

Driftsavvik:	8 avvik
Strømbrudd:	3 avvik
El.anlegg:	3 avvik
Diverse:	3 avvik
Bygg- eller anleggstekniske feil:	1 avvik

Vakthendelser og ettersyn

- Det har vært 77 alarmer og vaktutrykninger til anlegget i 2014.
- Det har vært 52 planlagte ettersyn ved anlegget i 2014.
- Hovedtall fra driften ved Fuglevik Renseanlegg

Driftskostnadene inklusive netto finanskostnader utgjorde i 2014 kr 4,25 pr. m³ behandlet avløpsvann. Kommunens pris til MOVAR var fastsatt til kr. 6,10 pr. m³ (solidarisk pris).

Av større tiltak/hendelser i 2014 nevnes:

- Reparasjon av stengeluken foran anlegget, samt fjerning av grovrist og rengjøring av pumpesump. Fylkesmannen, Miljørettet helsevern, Rygge og Moss kommune ble holdt orientert om disse arbeidene.
- Bistand til drift av Svinndal RA
- Flislegging av diverse gulvarealer
- Det har blitt montert og satt i drift 4 stk nye innløpspumper
- Testet ut forskjellige fellingskemikalier fra 2 forskjellige leverandører
- Oppdatert skilting av Ex-områder og Ex-soner
- Havarier på styringsenhet på gassmotoren
- Gurusoft rapportsystem er videreutviklet
- Montert kjølemaskiner i kontrollrom og kontor
- Demontert utstyr og utløpsrør i sedimenteringsbasseng nr. 4. og fortykker nr. 4
- Montert nye innsynskupler over flokkuleringsbassengene

Hovedtall fra driften ved Fuglevik Renseanlegg

	2010	2011	2012	2013	2014
Tilrenning	4 395 632	4 704 166	4 704 026	4 118 937	4 777 243
KJEMIKALIER:					
- JKL, tonn	184	183	172	148	183
- PAX 18 tonn	735	724	709	731	736
- Polymer (avvanning), kg	4 175	3900	4525	6450	5750
Natriumhypokloritt tonn	6	8,5	5,1	7,4	11,9
SLAM, VANN OG GASS:					
Slamproduksjon, tonn	3 749	3 834	3 216	3 278	3 269
Slamproduksjon, tonn TS	724	767	714	790	819
Vannforbruk, m ³	7 160	7 300	5 641	8 437	6 452
Gassproduksjon, Nm ³	666 201	637 544	572 644	610 347	603 021
Gassforbruk gassmotor, Nm ³	191 479	213 325	162 127	243 191	235 000
Gassforbruk kjel, Nm ³	291 532	237 054	208 752	245 521	283 775*
Gassforbruk fakkell, Nm ³	183 190	187 165	155 470	121 635	84 246
Oljeforbruk, m ³	10,1	6,1	22,8	39,7	26,2
ENERGI:					
Varmeprod. Oljekjel kWh	100 100	61 000	225 036	391 839	258 594
Varmeprod. gasskjel, kWh	1 515 085	1 231 966	1 244 614	1 487 964	1 242 659
Varme prod. Motor, kWh	597 982	578 332	445 966	601 938	555 376
Varmeproduksjon, kWh	2 213 167	1 871 288	1 915 616	2 481 741	2 056 629
El.prod. Motor, kWh	311 262	346 761	252 782	352 400	354 395
El. forbruk, kWh	1 393 416	1 296 837	1 411 382	1 445 400	1 293 041
derav kjøpt, kWh	1 082 154	950 076	1 158 600	1 093 000	938 646
Tot. Energiforbruk, kWh	3 606 585	3 168 125	3 326 998	3 927 141	3 349 670
Energiforbruk pr m ³ behandlet avløpsvann - kWh/m ³	0,820	0,673	0,707	0,953	0,701
ENERGIUTNYTTELSE:					
% Egenprod. Energi av forbruk	67,2	68,1	60,6	62,2	64,3
% Egenprod. varme	95,5	96,7	88,3	84,2	92,0
% Egenprod. El.	22,3	26,7	17,9	24,4	27,4

*Gassforbruket er delvis estimert.

Hestevold Renseanlegg

HESTEVOLD RENSEANLEGG

Hestevold Renseanlegg er et mekanisk/kjemisk renseanlegg (primærfellingsanlegg) med kalkstabilisering av slamm. Anlegget er dimensjonert for en tilførsel på 80 l/s og en organisk belastning på 9 900 PE, og behandler avløpsvann fra Råde kommunes befolkning.

Tilførsel og belastning på Hestevold Renseanlegg

Tilførsel	2010	2011	2012	2013	2014
Vannmengde (m ³ /år)	449 324	559 672	601 790	536 100	640 815
Person-ekvivalenter (BOF ₅) middeldøgn	3 954	4 537	8 014*	5 185*	4 504
Person-ekvivalenter (BOF ₅) maksdøgn	7 830	8 569	18 450*	7 553*	10 421
Fosfor (kg/år)	2 781	2 555	3 501	2 694	3 833
KOF (kg/år)	225 108	300 358	329 816	234 052	298 570
BOF ₅ (kg/år)	86 609	99 353	202 914*	113 204*	98 550
Nitrogen (kg/år)	20 663	19 929	31 111	22 932	24 090

* I 2012 og 2013 ble BOF₅-analyser utført på ferske prøver. Dette har medført vesentlig høyere BOF₅ verdier og dermed også belastningsberegninger sammenlignet med tidligere år. Fra og med 2014 ble prøvene igjen frosset ned før analysering.

Tabellen viser at det har tilkommet vesentlig mye mer vann til anlegget i 2014 sammenlignet med tidligere år.

Iht. avløpsdelen i forurensingsforskriften skal anleggsstørrelsen beregnes ut fra maksimal PE (BOF₅) uke (NS9426). I denne beregningen benyttes gjennomsnittlig tilførsel fra døgnblandeprøver som multipliseres med en faktor. Antall PE iht. NS9426 for 2014 er beregnet til 6 756 PE.

Renseresultater

Anlegget har levert prøver i henhold til utslippstillatelse og prøvetakingsplan utarbeidet av Driftsassistansen i Østfold.

Renseresultater Hestevold Renseanlegg

Parameter	Innløp (mg/l)	Utløp (mg/l)	Renseeffekt %	Rensekrav (%)
Tot. Fosfor:				
- Middelverdi	6,1	0,4	90,3 %	90 %
- Maks.verdi	11	1		
- Min.verdi	1,8	0,2		
KOF				
- Middelverdi	470	81	80 %	
- Maks.verdi	870	160		
- Min.verdi	140	30		
BOF ₅ :				
- Middelverdi	167	32	80 %	
- Maks.verdi	303	83		
- Min.verdi	34	5		

Analyseresultatene viser at kravet til renseseffekt på fosfor er overholdt. Anlegget gir også en svært god reduksjon av organisk stoff.

Avløpsmengden som har gått i overløp i løpet av 2014 er ca 17 656 m³. Dette er reelt store overløpsmengder sammenlignet med tidligere år. Årsakene til dette er redusert behandlingsskapasitet i forbindelse med gjennomførte rekalamasjonsarbeider/renovering av bassenger og sedimenteringslinje 2.

Avviksbehandling Hestevold Renseanlegg

Det er i driftsåret 2014 registrert 9 avviksrapporter ved anlegget.

Avvikene er registrert på disse avvikskategoriene:

Systemavvik:	1 avvik
Konsesjon/tillatelse:	2 avvik
Driftsavvik:	3 avvik
Strømbrudd:	3 avvik

Vakthendelser og ettersyn

- Det har vært 31 alarmer og utrykninger til anlegget i 2014.
- Det har vært 53 planlagte ettersyn ved anlegget i 2014.

Driftskostnadene inkl. netto kapitalkostnader utgjorde i 2014 kr 16,33 pr. m³.

Kommunens pris til MOVAR var fastsatt til kr. 6,10 pr. m³ (solidarisk pris).

Av større hendelser og tiltak i løpet av året bør nevnes:

- NCC og Consolvo har rehabilitert bassenger og sedimenteringslinje 2 - reklamasjon. Disse arbeidene har medført høyere forbruk av byvann enn vanlig.
- Det er montert ny avtrekksvifte på urent avtrekk på grunn av havari.
- Sentrifugetrommel har vært inne til utbedring - reklamasjon.
- Byttet gir på sentrifuge - reklamasjon
- Det er montert 3 stk. sluk i avvanningsrommet som gjør rengjøring enklere.
- Byttet lager på mikser for slam
- Byttet lager til skrue på slamkontainer
- Byttet gir og motor på polymerbereder til fortykning
- Service og reparasjon på innløpspumper og pumper til varmeveksler
- Reparerert og lagt om ytre drenering på jorden syd for eiendommen på grunn av flom
- Fått på plass Hydac rensefilter for rensset avløpsvann
- Lagt om til retur av rensset avløpsvann til flokkulering

Avsluttende kommentar knyttet til avløp

2014 var et år med relativt mye innkommende vann på anleggene og totalmengden var større enn på mange år.

Til tross for dette overholdt alle anleggene konsesjonskravene til rensing med god margin.

I 2014 gikk MOVARs VAR-avdelinger over til et nytt program for interkontrollsystem. I forbindelse med dette ble dokumentasjon gjennomgått og revidert. Dette var

et svært nyttig, men også omfattende og tidkrevende arbeid.

Alle anleggene har fått ny renovasjonsordning og avfallet blir sortert og hentet ukentlig.

I 2014 har Fuglevik og Kambo RA fått på plass nytt adgangssystem og er dermed blitt skallsikret. Skallsikringen medfører at det blir vanskeligere for uvedkomne å ta seg inn i anleggene. Dermed økes sikkerheten, både for personell og utstyr i bygningsmassene.

Slamkvaliteten fra alle anleggene tilfredsstillende minimum kvalitetsklasse II, men man har hatt problemer med å oppfylle hygieniseringskravet ved Fuglevik RA pga etterkontaminering i avvanningsprosessen.

I 2014 har Teknisk Avdeling stått for drift av mellom-lagringsplassen på Solgård.

Videre har HØST vært samarbeidspartner vedrørende inngåelse av avtaler for disponering av slammet.

Dette har gitt kostnadsmessige besparelser knyttet til slamhåndtering og disponering sammenlignet med tidligere år.

Som tidligere har håndtering og disponering av slam vært gjort i tråd med Bransjenorm slam.

Hele avløpsavdelingen har vært på felles besøk og befaring på Gardermoen renseanlegg. Videre har ansatte i avdelingen deltatt på seminarer holdt av bl.a. Norsk Vann.

Anleggene har som tidligere år blitt besøkt av både lokale skoler og Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU) på Ås, samt andre VA-virksomheter for erfaringsutveksling.

Ved Fuglevik og Kambo Renseanlegg har det vært utplassert 2 elever fra Malakoff- og Borg videregående skole i 2014.

Hovedtall fra driften

	2010	2011	2012	2013	2014
Tilrenning	487 232	559 672	601 790	536 100	640 815
KJEMIKALIER:					
- PAX 18 tonn	100	134	135	113	123
- JKL, tonn	1	0,25		17,6	13,7
- Brent Kalk, tonn		29	74	69	80
- Polymer (avvanning), kg	-	675	725	600	575
- H ₂ SO ₄ Svovelsyre til luktreduksjonsanlegget - Liter		150	285	80	160
ANDRE INNSATSFAKTORER:					
Slamproduksjon, tonn - Med tilsatt kalk	-	430	874	747	720
Slamproduksjon, tonn TS	157,6	195,3	216	245	312
Vannforbruk, m ³	2 810	4 816	3 255	3 982	4 578
El. Energiforbruk, kWh	510 800	443 340	497 000	491 600	484 800
Energiforbruk olje, kWh (9,87 kWh/l)	-	177 206	58 608	114 778	74 390
Energiforbruk pr m ³ behandlet avløpsvann - kWh/m ³	1,048	1,109	0,923	1,131	0,873

Avfallshåndtering

ORIENTERING

Solgård Avfallsplass er lokalisert i Moss kommune og ble etablert i 1978. Nåværende tillatelse er datert 16.03.09. Tillatelsen gjelder drift og utvikling av Solgård Avfallsplass inkludert avfallsbehandling og deponering. Den gjelder frem til deponivolumet er fylt opp i henhold til gjeldende reguleringsplaner. Hittil er det mottatt ca. 1 333 000 tonn avfall på deponi.

Totalt tilgjengelig volum tilsvarer ca. 3 mill. tonn. Antatt levetid på deponiet er stipulert til år 2070.

MOVAR har ansvaret for husholdningsrenovasjonen i kommunene Moss, Rygge, Råde, Vestby og Våler. Fra bringestasjonene, gjenvinningsstasjonene og innsamlingen hos husholdningene ble avfallet gjenvunnet eller deponert som følger:

Avfallsmengder totalt fra husholdningene

Fraksjon		Tonn/år	
		2013	2014
ENERGIGJENVINNING	Restavfall, husholdningsrenovasjon	15 240	14 637
	Brennbart avfall gjenbruksstasjoner	3 064	2 758
	Farlig avfall	226	224
	Trevirke	3 011	3 156
	CCA- og kreosot impregnert trevirke	541	571
	Ruter med PCB og klorparafiner	80	75
MATERIALGJENVINNING	Tekstiler og sko	108	-
	Hageavfall	3 441	3 314
	Plastemballasje	310	376
	Papp/Papir/Drikkekartonger	4 018	4 071
	Glass- og metallemballasje fra mat- og drikkevarer.	1 036	1 074
	Plastfolie	28	25
	Sparepærer og lysstoffrør som er både farlig avfall og næringsselektronikk.	4	4
	EE- avfall inkludert kuldemøbler	486	591
	Metaller	753	757
	Kasserte dekk	43	42
	Gips	148	184
DEPONI	Restavfall - deponi	363	15
Totalt		32 900	31 874
Energigjenvinning		22 162 67,4 %	21 421 67,2 %
Materialgjenvinning		10 375 31,5 %	10 438 32,7 %
Deponering		363 1,1 %	15 0,1 %

I felles plan for håndtering av avfall i kommunene er det satt som mål at man skal øke ressursutnyttelsen i husholdningsavfallet slik at materialgjenvinning blir minst 40 vekt % innen 2021. I 2014 var materialgjenvinningen 32,7 vekt %.

Vi ser at den prosentvise mengden avfall til materialgjenvinning er å anse som stabil. Variasjonen i ligger innenfor det man kan forvente av svingninger fra år til år. Vi skulle gjerne sett at den prosentvise andelen til materialgjenvinning hadde en markant økning på bekostning av den prosentvise andelen til energigjenvinning.

I felles plan for håndtering av avfall i kommunene er det satt som mål at mengde restavfall pr. innbygger reduseres med 10 % i forhold til 2010 nivå innen 2021. I 2014 var mengden restavfall 234 kg/innbygger mot 264 kg i 2010 som utgjør en reduksjon på 11,4 %.

Felles plan for håndtering av avfall i regionen.

Det er vedtatt en felles plan for håndtering av husholdningsavfall i regionen. Intensjonen med planen er å utvikle en felles og miljøvennlig avfallshåndtering i regionen for planperioden (2012-2021). Planen gir føringer for kommunenes behandling og MOVARS arbeid innenfor avfallsområdet i tiden som kommer. Vi anser planarbeidet som et viktig bidrag til å øke samkjøring- og effektiviseringsgevinsten.

Planens hovedmål er som følger: Innen 2021 skal kommunene i Mossregionen redusere restavfallsmengden, øke ressursutnyttelsen av generert avfall, bedre effektiviteten i innsamlingen og behandlingen, bidra til å få miljøgifter ut av kretsløpet, redusere klimakonsekvenser samt øke kundetilfredsheten.

For å utdype hovedmålene settes følgende delmål innen 2021:

- Restavfallsmengden per innbygger reduseres med 10 % med 2010 som referanseår.
- Øke ressursutnyttelsen i avfallet, bl.a. gjennom å øke materialgjenvinningen til 40 % av generert mengde husholdningsavfall (33,6 % i 2010).
- Bedre effektiviteten i innsamling og behandling av avfall, bl.a. gjennom mer ensartede oppsamlings- og innsamlingsløsninger, samt justerte lokale rammebetingelser som fremmer fleksible løsninger på tvers av kommunegrensene.

- Reduserte klimautslipp fra innsamling og behandling av avfall.
- Øke kundetilfredsheten, bl.a. gjennom:
 - tjenestetilbud som gjør det enkelt å gjøre rett
 - abonnenten skal føle at de bidrar til å redusere miljøulempene
 - fleksibelt tjenestetilbud
- Redusere negativ påvirkning av helse og miljø, herunder minimum innsamlingsgrad på 4,0 kg/innbygger for farlig avfall fra husholdningene.

Nye vedtekter og avfallsnorm

Som en videreføring av arbeidet med «Felles plan for håndtering av avfall i regionen» er det utarbeidet endringer av «Forskrift om håndtering av husholdningsavfall» og ny «Renovasjonsteknisk avfallsnorm for Moss, Rygge, Råde, Vestby og Våler kommune». Disse er nå vedtatt i kommunene Moss, Rygge, Råde og Våler og til behandling i Vestby kommune. Forskrift om håndtering av husholdningsavfall og Renovasjonsteknisk avfallsnorm for kommunene Moss, Rygge, Råde, Vestby og Våler skal gjøres gjeldende i alle kommunene senest 01.04.2015

Lærekandidat

Arbeidsoppgavene i avfallsbransjen øker i omfang og krever stadig mer kompetanse. Vi har ønske om å bidra til denne kompetansehevingen. Fra høsten 2012 fikk vi en lærekandidat i gjenvinningsfaget.

Prøvenemda

I 2014 har MOVAR videreført sitt engasjement i prøvenemda for gjenvinningsfaget i Østfold. Av totalt fire medlemmer i prøvenemda for gjenvinningsfaget i Østfold er to oppnevnt fra renovasjonssektoren hos MOVAR.

Miljøtiltak i 2014

Plasseringen av deponiet på Solgård Avfallsplass medfører spesielle utfordringer i forhold til nærheten til E6, boligbebyggelse, industri og kjøpesenter. Fordelene er korte transportavstander for avfall til og fra anlegget, samt mulighet for utnyttelse av energien i deponigassen.

I 2014 har vi videreført vårt engasjement for å redusere miljøulempene til våre omgivelser. I 2014 har vi hatt perioder med store sigevannsmengder. Vi har også hatt utfordringer i forhold til tetting av silen i sigevannsdammen. Dette har medført utfordringer i forhold til sigevannshåndteringen. Vi har blant annet i en periode satt i drift pumping for å øke kapasiteten. Dette bedret situasjonene noe, om ikke til ønsket nivå da den kommunale ledningen som sigevannssystemet er tilkoblet har begrenset kapasitet.

Fra et aktivt deponi vil det fra tid til annen være noen luktulempere og deponiet vil således aldri bli luktfritt. Slik som tidligere år har det vært arbeidet med å holde deponigassutslipp, inkludert lukt, på et akseptabelt nivå samt forsøkt å redusere negative påvirkninger på miljøet.

Et annet omfattende og viktig miljøtiltak er miljøoppfølgingsprogrammet «Overvåkningssystem for registrering og beskyttelse mot vannforurensning». Miljøet ved Solgård Avfallsplass overvåkes ved å ta prøver fra 12 omkringliggende grunnvannsbrønner og 4 bekkestasjoner.

Det ble åpnet en ny innbygd omlastingsstasjon i februar. Dette har utvilsomt bidratt til å redusere fuglebestanden på Solgård Avfallsplass og mengden flygeavfall.

Deponigassen som produseres på Solgård Avfallsplass skal i hovedsak leveres til fjernvarme. Mottaker av deponigassen har i 2014 gjort store utbedringer på sitt anlegg. Dette har medført at vi i lengre perioder har faklet deponigassen.

Vi har en målsetting om at mer en 80 % av deponigassen skal benyttes til energi innen 2017.

Vi benyttet i 2014 33 % av totalproduksjonen av deponigass til energiformål mot 49 % i 2013.

Det er vedtatt at fra og med april 2015 skal alle renovasjonskjøretøy benytte biogass som drivstoff. Dette vil både gi en positiv miljøeffekt og signaleffekt.

Som følge av at renovasjonskjøretøyene vil benytte biogass som drivstoff har vi påbegynt arbeidet med å etablere en biogassfyllestasjon i Mosseregionen. Denne er lokalisert på Solgård Avfallsplass.

Tiltak for å redusere miljøulempene 2014:

- Registrere luktulempere eksternt og internt på Solgård Avfallsplass med eventuelle tiltak.
- Jevnlige lukterunder på deponiområdet og/eller i nærområdene.
- Kontakt og utveksling av erfaring med personale på andre deponier og fagmiljøer.
- Benyttelse av luktloggen gir oss informasjon.
- Benyttelse av H₂S-målere hos alle ansatte som er på deponiet og i deponigassanlegget.
- Kontroll av avfall til deponering. Vi er spesielt oppmerksomme på biologisk nedbrytbart avfall, gips, våtorganisk avfall, illeluktende avfall, farlig avfall samt jord-, dekk- og betongmasser.
- Program for bekjempelse av skadedyr.

- Felling av viltarter som gjør skade.
- Kontroll med sigevann, grunnvann og overflatevann.
- Ferdigstilt og tatt i bruk den nye omlastingsstasjonen på Solgård Avfallsplass.
- Vedtatt at renovasjonskjøretøyene skal benytte biogass som drivstoff.
- Utvidet ordningen med «Rydd en strand» og «Aksjon båtvrak».
- Montert nivåloggere i to av grunnvannsbrønnene for å bedre oversikten av strømningsretningene til grunnvannet.

I Strategisk plan for MOVAR IKS er det blant annet utarbeidet følgende mål for driften:

- Bedre selskapets omdømme blant eiere, kunder og innbyggere.
- De ansatte skal være stolte av arbeidsplassen.
- Selskapet skal kunne håndtere uventede hendelser (beredskapssituasjoner), slik at disse medfører minst mulige konsekvenser for kundene, miljøet og uten tap av omdømme.
- Tilpasse drift og forberede anleggene mot den kommende veksten i regionen, slik at tilfredsstillende tjenesteleveranse og sikkerhet ivaretas.
- Begrense selskapets negative påvirkning på klima og miljø.
- Drive virksomhet slik at man balanserer kvalitet, effektivitet og et langsiktig perspektiv, etter den tredelte bunnlinje for samfunnsansvarlig forretningsdrift (Økonomi, Miljø og Samfunn).
- Ha god tilgang på kompetent personell som kan løse selskapets kommende utfordringer. Markedsføre MOVAR som attraktiv arbeidsplass. Sikre ansatte relevant kompetanseutvikling. Sørg for at ansatte på alle nivåer tar del i bedriftens faglige nettverk. Sikre at de ansatte opplever et godt og trygt arbeidsmiljø.

For å tilfredsstillere konsesjonskravene og Strategisk plan for MOVAR IKS er følgende hovedkonsept lagt til grunn for driften av renovasjonssektoren:

- Det legges opp til en høflig, korrekt og informativ dialog både muntlig og skriftlig. Benytte profilering og delta på møteplasser med innbyggerne for å gjøre oss mer synlig. Jevnlige møter med representanter for de tekniske etater i kommunene. Aktiv utnyttelse av våre hjemmesider.
- Kompetanseutvikling av medarbeidere for å sikre god kundebehandling og en best mulig teknisk/økonomisk drift. Tett kontakt med myndigheter og fagmiljøer i inn- og utland for å møte nye krav og kunne ta i bruk ny viten og teknologi. Inneha

PAPP OG PAPIR

god kompetanse innen avfallshåndtering og tilhørende miljøutfordringer.

- Arbeidet med å utarbeide ROS-analyse og bered skapsplan for renovasjonssektoren pågår.
- Tilstrebe å tilpasse renovasjonsutstyr, frekvens og løsninger slik at det imøtekommer innbyggernes behov innenfor de begrensninger som økonomi, teknikk og miljø setter.
- I de nye kontraktene for innsamling og transport av husholdningsavfall er det satt krav om at komprimatorkjøretøyene skal gå på biogass. I den forbindelse har man begynt opparbeidelsen av en biogassfylllestasjon. Denne opparbeidelsen foretas i samarbeid med et selskap som skal stå for driften av biogassfylllestasjonen.
- Det utarbeides planer for en sikrere håndtering av sigevann fra sigevannsdammen til kommunalt avløpsnett.
- Det pågår et prosjekt for å vurdere en innsamlingsløsning av matavfall for husholdningene samt etablering av biogassanlegg for matavfall og avløpsslam for produksjon av biogass.
- Vi har i 2014 deltatt i Avfall Norges benchmarking.
- Det er dessverre ingen formell utdanning direkte rettet mot avfallsbransjen ut over fagarbeidernivået. Dette legger begrensninger i forhold til fagrettet videreutdanning. Det som derimot finnes er kurs og seminarer innenfor fagområdet. En rekke ansatte har deltatt på interne og eksterne kurs og seminarer.
- Kontorfasilitetene er i dag lite tilfredsstillende for flere ansatte, spesielt på seksjonen for husholdningsrenovasjon. Det er nedsatt en arbeidsgruppe for å komme frem med tiltak som skal bedre situasjonen.

Ved årets utgang var det 22 heltidsansatte og 15 deltidansatte i renovasjonssektoren, herav 8,7 årsverk på seksjonen for husholdningsrenovasjon.

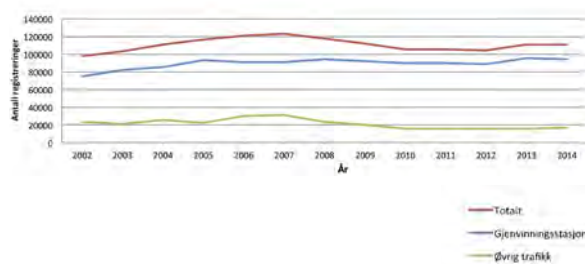
Avvik

Det ble registrert 26 avviksrapporter i 2014. Ingen av avvikene har medført akutt forurensning.

Solgård Avfallsplass

I overkant av 110 500 kjøretøy ble registrert inn på Solgård Avfallsplass, noe som er en økning på ca. 500 registreringer i forhold til året før. I 2014 gikk det i gjennomsnitt ca. 44,5 kjøretøy over vekta hver time. Dette er samme gjennomsnitt som året før.

Antall registreringer på gjenvinningsstasjonen og totalt på Solgård Avfallsplass 2002 - 2014

Kompostering av hageavfall

På våre gjenvinningsstasjoner ble det tatt i mot omtrent 3 590 tonn hageavfall i 2014. Hageavfallet leveres av private husholdninger og næringskunder.

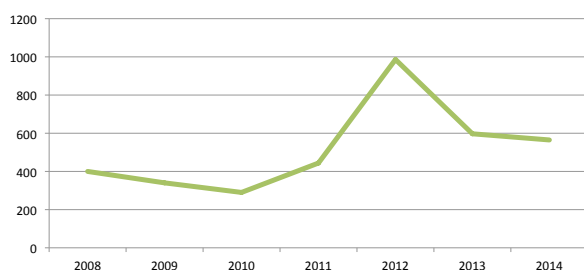
Hageavfallet kvernes og legges i ranker for kompostering. Deretter solles/siktes komposten, og finfraksjonen blir liggende til ettermodning og kontrolleres med analyser før salg.

Noe av det kvernete hageavfallet brukes i forbindelse med kompostering av masser internt på Solgård Avfallsplass.

I 2014 ble det solgt 565 tonn Solgård-kompost. Ved kjøp av kompost deles det ut brukerveiledning og varedeklarasjon.

Kompost solgt siste 5 år, tonn/år

Deponigassanlegget

Deponigassanlegget har vært i normal drift gjennom størstedelen av året, med unntak av periodisk vedlikehold og noen mindre utbedringer i avvanningskummene.

Den totale mengden uttatt deponigass har også i 2014 avtatt noe i forhold til 2013. Årsaken er færre åpne brønner, pga at flere brønner har lav metankonsentrasjon. I den daglige driften forsøker vi å holde en metankonsentrasjon på rundt 34 %. Driften av deponigassanlegget er en balanse mellom best mulig energiutnyttelse av gassen og å hindre diffust utslipp av deponigass til omgivelsene.

Deponigassen som tas ut benyttes til varmtvann, oppvarming av egne bygg, faking samt salg av gass til energi. Ved luktulempere fra deponiet til våre omgivelser vil vi legge om driften av deponigassanlegget, slik at reduksjon av de diffuse utslippene vil prioriteres.

I midten av mai hadde vi en hendelse som førte til et utslipp av deponigass til omgivelsene via en sikkerhetsventil som ble utløst på gassklokka. Årsaken til dette var en defekt temperaturføler på gassfakkelen som medførte at fakkelen ikke ville brenne. Dette førte igjen til at maksvolum på gassklokka ble nådd og at sikkerhetsventilen ble utløst. I ettertid av denne hendelsen er det gjort endringer i vårt styresystem for å unngå dette i fremtiden.

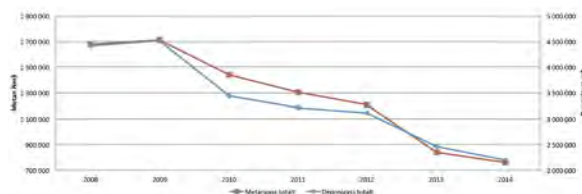
Mengde deponigass til salg gikk vesentlig ned i 2014. Dette skyldes i hovedsak at mottaker av gassen i løpet av sommeren byttet ut fyrkjele. Dette medførte en lengre periode uten levering av gass, samt en periode med testkjøring før de var i full drift.

Det er ikke bygget flere brønner i 2014. Deponigassanlegget består av ca. 6 550 m med perforerte gassdreneringsrør og ca. 12 550 m overføringsledning til prosessanlegget.

Utnyttelse av deponigassen 2014

Totalt deponigassuttak	2 195 551 Nm ³	100 %
Andel deponigass til faking	1 480 347 Nm ³	67 %
Andel deponigass til salg	692 256 Nm ³	32 %
Andel deponigass til intern oppvarming	22 948 Nm ³	1 %
Andel metan i deponigassen i gjennomsnitt	34,6 %	

Gassmengder

Av andel solgt deponigass er alt brukt til produksjon av varme.

Deponigassanlegget har vært i drift 8 517 timer, dette tilsvarer ca. 97 % oppetid i 2014 og et snittuttak på ca. 258 Nm³/timen.

Siden oppstarten i desember 1998, har vi tatt ut til sammen 39 962 679 Nm³ deponigass.

Gassmengder pr. år (Nm³)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Deponigass totalt	4 519 629	3 440 030	3 209 705	3 115 163	2 463 082	2 195 551
Metangass totalt	1 712 939	1 441 373	1 303 140	1 205 568	837 448	759 661

Metan er en klimagass som er 21 ganger kraftigere enn CO₂. Vårt mål er derfor å samle opp å behandle mest mulig ved forbrenning/varmfakling for å redusere miljøbelastningen.

Farlig avfall

På Solgård er det mottak for farlig avfall fra private husholdninger samt bedrifter med mindre mengder farlig avfall. Ved Vestby Gjenvinningsstasjon er det kun mottak av farlig avfall fra private husholdninger.

Farlig avfall som vi ikke behandler selv, blir sendt videre til godkjent anlegg for destruksjon eller gjenvinning.

Vi har som målsetting å øke innsamlingsgraden av farlig avfall fra husholdningene til minimum 4,0 kg/innbygger innen 2021. Innsamlingsgraden var 3,1 kg/innbygger for 2014. Dette er på samme nivå som for 2013.

Det er her riktig å gjøre oppmerksom på at trykk-impregneret trevirke, asbest og vinduer med PCB eller klorparafiner holdes utenom målsettingen for innsamlingsgrad av farlig avfall.

Vi er langt unna måloppnåelsen og det må settes av betydelige ressurser i de kommende år. I 2014 er det gjort vurderinger for hvilke virkemidler som skal iverksettes for å styrke innsamlingen av farlig avfall.

Videresendt farlig avfall (kg/år)

Stoff nr.	Fraksjon	2013			2014		
		Firma	Privat	Totalt	Firma	Privat	Totalt
7011	Spillolje	2 739	11 200	13 939	575	7 447	8 022
7012	Spillolje ikke ref. berettiget	922	895	1 817		1 782	1 782
7021	Olje og fettavfall		318	318		445	445
7021	Tonere	281	460	741	156	1 002	1 158
7022	Oljeforurensset Masse	119	729	848		440	440
7023	Drivstoff-Fyringsolje	73	5 994	6 067	633	5 296	5 929
7024	Oljefilter		438	438		444	444
7041	Organiske løsemidler m/Halogen		74	74		24	24
7042	Org. løsemidler u. halogen Whitesprit	406	4 328	4 734	960	3 775	4 735
7042	Org. løsemidler u. halogen Bremsevæske og Frostvæske		925	925		1 136	1 136
7051	Maling/lim/lakk oljebasert	6 541	116 342	122 883	9 446	112 803	122 249
7055	Spraybokser	76	3 504	3 580	74	4 117	4 191
7081	Kvikksølvholdig avfall		8	8		9	9
7084	NiCd Batterier		269	269		185	185
7085	Amalgam	3		3	5		5
7086	Sparepærer / Lysstoffrør	468	3 613	4 081	1 101	4 464	5 565
7091	Uorganiske salter	226	12	238	1 305	27	1 332
7092	Batterier	3 950	43 563	47 513	6 512	43 329	49 841
7093	Alkaliske Batterier		1 684	1 684		2 448	2 448
7094	Li-batterier	165	293	458		506	506
7097	Uorganiske løsninger og bad			0	13	29	42
7111	Plantevernmidler uten kvikksølv	104	1 195	1 299	100	992	1 092
7121	Polymeriserende stoff / isocyanater	126	1 494	1 620		1 544	1 544
7122	Sterkt reaktivt stoff		28	28		88	88
7123	Herdere , Organiske peroksider		88	88	80	141	221
7131	Syrer uorganiske/Organiske	136	372	508	5	184	189
7132	Baser uorganiske	277	1 170	1 447	223	1 406	1 629
7133	Rengjøringsmidler	413	4 357	4 770	148	3 950	4 098
7134	Surt organisk avfall	5	174	179	2	231	233
7135	Basisk organisk avfall	1	41	42		72	72
7151	Organisk avfall med halogen	122	261	383		218	218
7152	Organisk avfall uten halogen	1 104	456	1 560	77	477	554
7155	Bromerte flammehemmere	600	9 990	10 590	300	8 890	9 190
7156	Ftalater/Vinylbelegg		7 800	7 800	1 980	12 440	14 420
7158	Ruter med Klorparafiner	3 300	51 408	54 708	3 556	56 024	59 580
7210	PCB-Kondensatorer	8		8		5	5
7211	PCB-ruter	2 880	28 523	31 403	2 360	18 963	21 323
7220	Fix/fremkaller	84	165	249			0
7261	Gassflasker Metan/Propan/Brannslukkere	1 104	7 193	8 297	490	7 446	7 936
7261	Lightere		50	50		36	36
	Emballert og videresendt farlig avfall	26 233	309 414	335 647	30 101	302 815	332 916

Farlig avfall til deponering (tonn/år)

Stoff nr.	Fraksjon	2011	2012	2013	2014
7250	Asbest og eternitt	322	573	493	797
7096	Avfall fra sandblåsing	66	7	0	7

CCA- og kreosotimpregnert trevirke (tonn/år)

Stoff nr.	Fraksjon	2011	2012	2013	2014
7154/7098	CCA- og kreosotimpregnert trevirke til mellomlager	448	594	644	680
7154/7098	CCA- og kreosotimpregnert trevirke videresendt	727	801	508	814

Oljeholdig slam og masser til kompostering (tonn/år)

Stoff nr.	Fraksjon	2011	2012	2013	2014
7022	Oljeholdig slam		960	1 025	1 124
7022	Oljeholdige masser	1 000	0	0	0
1604	Oljeholdige masser		20	80	0

Kompostering av oljeholdige gravemasser og oljeholdig slam er tidkrevende noe som medfører at denne type kompostering er plasskrevende. I 2014 ble det frigjort 1039 tonn ferdigkomposterte masser som ble brukt som daglig tildekking på deponi.

Avløpsslam

Slam fra MOVARs 3 avløpsrensaneanlegg tas i mot ved Solgård Avfallsplass. Håndteringen av avløpsslammet utføres av sektor for vann og avløp. Håndteringen av avløpsslam på vårt område medfører fortsatt en rekke miljømessige utfordringer, blant annet med hensyn til lukt, sigevann og arealdisponering.

Omlastingsstasjon

Restavfall fra husholdninger, mindre bedrifter/næring og fra MOVAR Næring, samt brennbart restavfall / biologisk nedbrytbart avfall fra gjenvinningsstasjonene, blir mottatt ved omlastingsstasjonen. Avfallet omlastes fortløpende og transporteres videre til energigjenvinning. I følge vår avtale med forbrenningsanlegget kan vi blande inn CCA- og kreosotimpregnert trevirke.

Det sendes i gjennomsnitt 3 til 4 vogntog pr. dag til forbrenningsanlegget. Totalt ble det omlastet og videresendt 19 589 tonn brennbart restavfall og 814 tonn CCA- og kreosotimpregnert trevirke.

Sorterte fraksjoner fra husholdningene som glass- og metalleballasje fra mat- og drikkevarer blir omlastet før videresending til materialgjenvinning.

Papp, papir, drikkekartong og plastemballasje fra husholdningene leverer renovasjonskjøretøyene direkte til ekstern mottaker.

I slutten av februar ble den nye innebygde omlastingsstasjonen tatt i bruk. Dette har ført til at omfanget av skadedyr, samt de store fugleansamlingene har avtatt betraktelig og nesten blitt fraværende. Det har også redusert flygeavfallet og forsøplingen i nærområdene.

Deponi

Vi har i 2014 kun tatt i mot ca. 11 500 tonn avfall til deponering hvorav 6 940 av disse er lagt i eget deponicelle for avfall med TOC under 5 % og 797 tonn er asbest/eternitt. I tillegg har vi mottatt 1 930 tonn dekkmasse. Det ligger ca. 15 000 tonn avfall på mellomlager.

Den totale mengden avfall til deponi i 2014 var omtrent uforandret fra det som ble deponert i 2013. Mengden asbest øket med ca. 300 tonn fra 2013.

Vi mottar regelmessig henvendelser/forespørsler fra konsulenter, entreprenører og avfallsselskaper om mottak av forurensede jord- og gravemasser, men dette har ikke medført vesentlige mengder til deponering.

For avfall som mottas til deponering følges prosedyre for mottak og kontroll. I tillegg til visuell kontroll ved mottak ble det gjennomført 27 stikkkontroller.

Sigevann

Sigevannet fra Solgård Avfallsplass sendes til Kambo Renseanlegg via Moss kommunes ledningsnett. I 2014 er det samlet opp og videresendt 217 844 m³ sigevann. I snitt utgjør dette ca. 6,9 l/s. Dette er en stor økning fra 2013 på 3,3 l/s. Det blir regelmessig tatt ut prøver fra sigevann og sigevannssediment.

Overvåkingssystem for registrering og beskyttelse mot vannforurensning

Miljøet ved Solgård Avfallsplass overvåkes ved å ta prøver fra 12 omkringliggende grunnvannsbrønner og 4 bekkestasjoner. I tillegg befares fyllplassens ytre områder for å observere eventuelle forurensninger. Grunnvannsbrønnene er plassert etter en hydrogeologisk vurdering. Bekkestasjonene fanger opp vann fra skog, myr, dyrket mark, Patterødtjernet, Noretjernet og eventuell avrenning fra deponiet.

Det er flere grunnvannsbrønner som er påvirket av sigevannet. Vann fra de to mest sigevannspåvirkede grunnvannsbrønnene pumpes over til sigevannsystemet.

Vannbalansen som er utført for 2014 viser at den

beregnete diffuse utlekkingen er lavere enn akseptabel lekkasje i henhold til Miljødirektoratets veileder.

Resultatet fra overvåkingen av bekkeprøvene viser at det er lite som tyder på påvirkning av deponiet på bekken.

Overvåking og beskyttelse mot luftforurensing

Det utføres regelmessig luktkontroll på deponiet og i nærområdene rundt Solgård Avfallsplass. Kontrollen avdekker sporadiske luktuemper blant annet i forbindelse med håndteringen av slam, omlastingen av husholdningsavfall og diffuse utslipp av deponigass. I 2014 er det mottatt 3 henvendelser og disse er kun fra luktpanelet. Henvendelsene gjelder svak lukt

i områdene Øreåsen/Hanan. Luktpanelet består av 7 personer (ikke ansatt i MOVAR) bosatt i avfallsplassens nærområde og rapporterer inn lukt når de merker det.

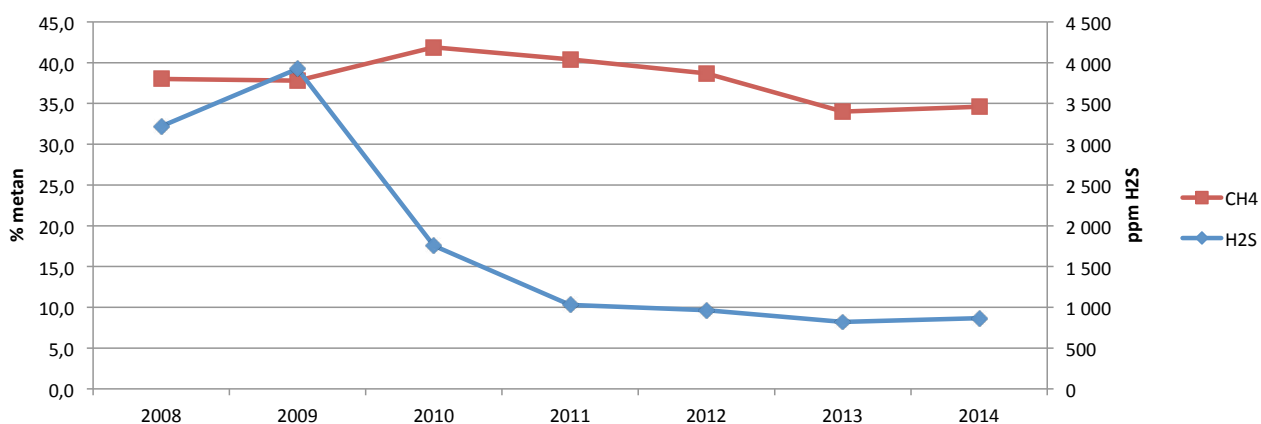
Det er foretatt 18 luktkontroller fra MOVARs egne ansatte som vi mener er relatert til driften ved Solgård Avfallsplass. I tillegg ble det foretatt 42 lukterunder.

Deponigass består av mange forskjellige gasser. Metan (CH_4) som er en av hovedbestanddelene er luktfri, mens hydrogensulfid (H_2S) som bare forefinnes i små mengder har en lav lukterskel. Oversikten under viser gjennomsnittlig konsentrasjon av H_2S i deponiet i perioden 2008-2014.

Gjennomsnittlig H_2S konsentrasjon (ppm) i samlestock

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
H_2S	3 926	1 756	1 030	964	821	868

Utvikling av metan og hydrogensulfid

Vi ser at siden 2010 har både metankonsentrasjon og H_2S konsentrasjonen avtatt i deponigassen

Gjenvinningsstasjonene

Tonn/år		2013			2014		
		SAP	VG	SAP & VG Totalt	SAP	VG	SAP & VG Totalt
Energigjenvinning	Trevirke	2 607	405	3 012	2 733	423	3 156
	Farlig avfall	289	17	306	281	18	299
	CCA- og kreosot impregnert trevirke	471	70	541	473	98	571
	Restavfall - forbrenning	2 656	405	3 061	2 339	419	2 758
Materialgjenvinning	Plastfolie	27	1	28	24	1	25
	Forbrukerelektronikk	265	30	295	224	29	253
	Sparepærer og lysstoffrør som er både farlig avfall og næringselektronikk.	3	1	4	3	1	4
	Glass- og metallemballasje fra mat- og drikkevarer.	8	1	9	7	1	8
	Kuldemøbler	65	8	73	71	8	79
	Metaller	647	107	754	641	116	757
	Papp/Papir/Drikkekartonger	323	43	366	274	40	314
	Næringselektronikk	155	27	182	121	12	133
	Plastemballasje	7	0	7	6	1	7
	Hvitevarer	105	17	122	109	13	122
	Klær og sko	3	1	4	0	0	0
	Kasserte dekk	34	8	42	32	10	42
	Gips*	148	-	148	184	-	184
Hageavfall	3 232	208	3 440	3 096	218	3 314	
Deponi	Restavfall - deponi	315	48	363	15	0	15
Totalt	11 360	1 397	12 757	10 633	1 408	12 041	
Energigjenvinning	6 023 53,0 %	897 64,2 %	6 920 54,2 %	5 826 54,8 %	958 68,0 %	6 784 56,3 %	
Materialgjenvinning	5 022 44,2 %	452 32,4 %	5 474 42,9 %	4 792 45,1 %	450 32,0 %	5 242 43,5 %	
Deponering	315 2,8 %	48 3,4 %	363 2,8 %	15 0,1 %	0 0,0 %	15 0,1 %	

*Det er ikke egen utsortering av gips på Vestby Gjenvinningsstasjon.

Solgård Gjenvinningsstasjon

I underkant av 94 000 biler er registrert inn på gjenvinningsstasjonen. Dette er en nedgang på ca. 1 500 biler fra 2013.

I midten av april 2013 startet vi med ordningen av en ekstra langdag. Samlet ordinær åpningstid pr. uke økte fra 46,5 timer til 50,5 timer. Fra midten av april 2013 og ut året var det ca. 2 349 kjøretøy som besøkte gjenvinningsstasjonen denne ekstra ettermiddagen.

I 2014 var det 3 927 kjøretøy som besøkte gjenvinningsstasjonen denne ekstra ettermiddagen. Dette utgjør i underkant av 4,2 % av besøksmassen.

Fortsatt er det slik at gjenvinningsstasjonen fremstår som uoversiktlig og i minste laget da det stadig stilles krav til økt sortering noe som igjen krever flere fraksjoner.

Det ble sortert ut 43,3 % til materialgjenvinning, 56,6 % til energigjenvinning og 0,1 % til deponering.

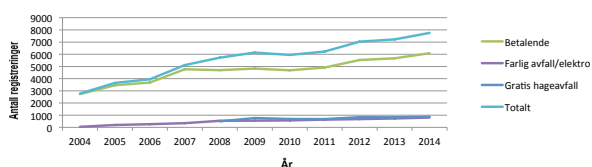
Samarbeidet med attføringsbedriften KIAS om gjenbruk av sykler er også videreført i år.

På gjenvinningsstasjonen selges saltblandet strøsand i sekker på 25 kg. Vi registrerer at tilbudet blir verdsett selv om det ikke utgjør et stort volum.

Vestby Gjenvinningsstasjon

I underkant av 7 800 biler er registrert inn på gjenvinningsstasjonen. Det tilsvarer i underkant av 79 biler pr. dag eller rett i underkant av 20 biler i timen. Dette er en økning på ca. 8,3 % i forhold til 2013.

Kunder registrert på Vestby Gjenvinningsstasjon
2004 - 2014

Det ble sortert ut 32 % til materialgjenvinning, 68% til energigjenvinning og 0% ble sendt til deponering. Disponibelt areal til stasjonen dekker ikke dagens behov, samt at beliggenheten er en utfordring da den ligger innenfor et tettbebyggt strøk. Dette medfører at vi til stadighet mottar klager.

Elektrisk og elektronisk avfall (EE- avfall)

MOVAR tar imot EE- avfall fra både husholdninger og næringsvirksomhet. Vi har plikt til å sørge for at det

eksisterer et tilstrekkelig tilbud til innbyggerne.

MOVAR er godkjent som regional oppsamlingsplass for næringselektronikk og forbrukerelektronikk. Vi mottar, sorterer og videresender avfallet.

Noe av EE- avfallet er farlig avfall, dette gjelder lysstoffrør og sparepærer. Dette blir pakket og deklartert før det sendes videre til behandlingsanleggene. Den landsomfattende ordningen med bransjeavtaler for retur av EE- avfall mellom miljøvernmyndighetene og returselskapene har gjennom året fungert etter hensikten.

Priser

På Solgård Avfallsplass betaler alle etter innveid mengde. Ved Solgård Gjenvinningsstasjon var prisen for sortert avfall kr. 1 125,- pr. tonn inkl. mva., med en minstepris på kr. 50,- inkl. mva.

Enkelte fraksjoner som EE- avfall, farlig avfall og hageavfall var avgiftsfritt å levere for privathusholdningene.

Ved Vestby Gjenvinningsstasjon er prisen basert på hva slags kjøretøy og eventuelt henger som benyttes ved levering.

Sluttbehandlingsavgiften til staten var kr. 294,- pr. tonn eks. mva. for avfall til deponi i 2014.

Husholdningsrenovasjon

2014 har vært et år med tilnærmet normal driftssituasjon i det ingen av kommunene har endret sine innsamlingsmodeller. Dette året har til dels vært preget av ressurskrevende prosjekter.

Arbeidet med nytt konkurransegrunnlag for innsamling og transport av husholdningsavfall ble avsluttet og konkurransen er gjennomført. Dette var første gang et slikt arbeid ble gjort i egenregi. I anbudet priset tilbyderne tjenesten med to drivstoffalternativer, hhv. biogass og diesel. På bakgrunn av at biogass er et klimanøytralt drivstoff og vil bidra til redusert klimagassutslipp, ble det gjort vedtak på at renovasjonskjøretøyene i det kommende renovasjonsanbudet skal driftes på biogass.

Videre ble det utarbeidet nye rammeavtaler for kjøp av beholdere, kompostbinger, seminedgravde og helt nedgravde avfallscontainere. Arbeidet var i sluttfasen ved årets slutt. Ellers kan det nevnes at det ble gjort et engangskjøp av 2 500 beholdere.

Et konsulentfirma fikk i oppdrag å lage en utredning av innsamling av matavfall, arbeidet med utredningen vil fortsette i 2015.

Husholdningsrenovasjon har vært en avdeling i stor

vekst i løpet av få år. Avdelingen holder til i kontor-lokalene i administrasjonsbygget på Solgård Avfallsplass, men det er for få kontorplasser ift antall ansatte. Vi er inne i en prosess for å finne alternative løsninger.

Vi har deltatt i Avfall Norges benchmarking av renovasjonssektoren. Der tas det høyde for at vi kan sammenlikne oss mot andre tilsvarende selskaper, og senere mot oss selv basert på historiske data.

Renovasjonssektoren har i løpet av 2014 lagt ned betydelig arbeid med planlegging av en ny ordning for innsamling av farlig avfall og småelektronikk. Det planlegges et mobilt bringepunkt hvor privatpersoner kan levere avfallet. Økt arbeidsmengde i forbindelse med denne ordningen kompenseres med ett årsverk. Ordningen er planlagt iverksatt siste halvdel av 2015.

Mål for innsamlingsordningen:

- 1 Redusere mengden farlig avfall og småelektronikk i restavfallet.
- 2 Økt service
- 3 Økt kunnskap og bevissthet hos hver innbygger om farlig avfall og EE-avfall.
- 4 Økt innsamling og mottak av farlig avfall og småelektronikk

Gjennom året jobbet avdelingen aktivt med å løse utfordringene vi hadde ifm innføring av ny versjon av dataprogrammet som renovasjon benytter mot sine abonnenter og kunder. Dette har dratt vekslers på betydelige ressurser.

Husholdningsavfall tonn pr. år

	2010	2011	2012	2013	2014
MOSS KOMMUNE:					
Restavfall	6 488	6 532	6 512	6 577	6 611
Glass og metall-emballasje fra mat- og drikkevarer	472	491	488	538	515
Papp/papir og drikkekartonger	1 873	1 890	1 794	1 961	1 712
Plastemballasje	59	147	167	174	186
Totalt	8 892	9 060	8 961	9 250	9 024

RYGGE KOMMUNE:					
Restavfall	3 282	3 279	3 214	3 260	3 364
Glass og metall-emballasje fra mat- og drikkevarer	150	199	255	248	269
Papp/papir og drikkekartonger	635	817	947	957	923
Plastemballasje	0	0	0	0	0
Totalt	4 067	4 295	4 416	4 465	4 556

RÅDE KOMMUNE:					
Restavfall	1 478	1 498	1 510	1 530	1 551
Glass og metall-emballasje fra mat- og drikkevarer	67	69	73	76	78
Papp/papir og drikkekartonger	547	474	458	440	447
Plastemballasje	0	0	0	0	0
Totalt	2 092	2 041	2 041	2 046	2 076

VESTBY KOMMUNE:					
Restavfall	2 980	2 859	2 848	3 001	3 005
Glass og metall-emballasje fra mat- og drikkevarer	177	235	254	277	259
Papp/papir og drikkekartonger	790	919	948	902	846
Plastemballasje	72	108	129	141	137
Totalt	4 019	4 121	4 179	4 321	4 247

VÅLER KOMMUNE:					
Restavfall	791	784	823	872	888
Glass og metall-emballasje fra mat- og drikkevarer	69	54	73	83	75
Papp/papir og drikkekartonger	272	282	284	285	298
Plastemballasje	22	37	37	46	46
Totalt	1 154	1 157	1 217	1 286	1 307

Sum innsamlet	20 224	20 674	20 814	21 368	21 210
---------------	--------	--------	--------	--------	--------

Herav til energigjenvinning	15 019 74 %	14 952 72 %	14 907 72 %	15 240 71 %	15 419 73 %
-----------------------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

Herav til materialgjenvinning	5 205 26 %	5 722 28 %	5 907 28 %	6 128 29 %	5 791 27 %
-------------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

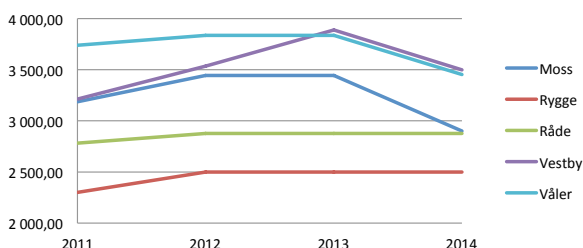

Gebyrutvikling standardabonnement i NOK / år

	2011	2012	2013	2014
Moss	3 187,50	3 443,00	3 443,00	2 900,00
Rygge	2 300,00	2 500,00	2 500,00	2 500,00
Råde	2 782,00	2 877,50	2 877,50	2 877,50
Vestby	3 213,00	3 535,00	3 888,00	3 499,00
Våler	3 739,00	3 835,00	3 835,00	3 453,00

Alle gebyrer er oppgitt inkl. mva.

Gebyrutvikling

Slamtømming

Innsamlet slam mengde gjenspeiler aktivitetsnivået. Tabellen viser store mengder for alle kommunene, og tømmeplanene for året er på det nærmeste gjennomført.

Husholdningsslam (m³)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Råde	2 443	2 618	3 192	2 239	3 039	2 992
Våler	1 113	876	1 084	847	1 160	1 115
Rygge	-----	-----	-----	932	959	972

Tabellen viser at den totale avfallsmengden har sunket med 158 tonn (-0,7 %) sammenliknet med 2013. Mengden til energigjenvinning (forbrenning) økte med 179 tonn (1,2 %). Avfall til materialgjenvinning sank med 337 tonn (-5,5 %).

Moss kommune har ca 2,5 % reduksjon i den totale avfallsmengden. Det er en nedgang på innsamlet mengde papp/papir og drikkekartong og glass- og metallemballasje fra mat- og drikkevarer. Og en økning på totalt innsamlet restavfall og plastemballasje.

Rygge kommune har 2 % økning i den totale avfallsmengden. Her ser vi en liten nedgang i innsamlet mengde papp/papir og drikkekartonger. De øvrige fraksjonene har en jevn økning.

Råde kommune har ca 1,5 % økning i den totale avfallsmengden. I Råde økte innsamlet mengde på alle fraksjoner sammenliknet med fjoråret. Det ble i år

vedtatt å utvide kildesorteringen (innsamlingsordning). Dette vil bli gjennomført i løpet av 2015 og vil føre til endring først i neste års tallmateriale.

Vestby kommune har en nedgang på 1,7 % i den totale avfallsmengden. Mengden til energigjenvinning har holdt seg stabil, men mengden til materialgjenvinning har blitt noe redusert jevnt over på alle kildesorteringsfraksjonene.

Våler kommune har en økning på 1,6 % i den totale avfallsmengden. Mengden innsamlet restavfall har en jevn økning, Mengden innsamlet plastemballasje har vært uendret.

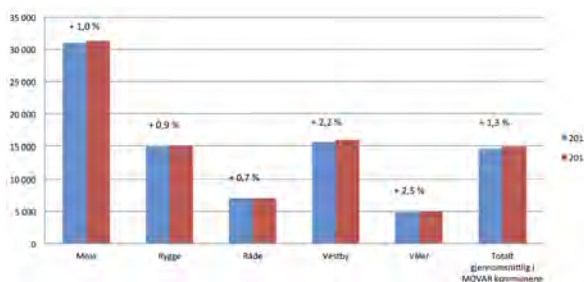
Avfallsmengder fordelt på folkemengde

Folkemengden har økt i MOVAR kommunene.

Folkemengde i kommunene pr. 1/1:

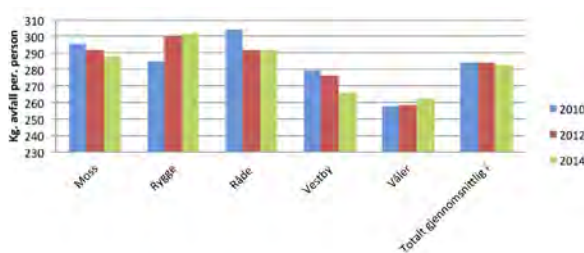
	2013	2014
Moss	30 988	31 308
Rygge	14 967	15 101
Råde	7 053	7 101
Vestby	15 605	15 944
Våler	4 857	4 978

Utvikling i folkemengde

Om vi tar avfallsmengde for 2010, 2012 og 2014 oppgitt i tabellen ovenfor og fordeler denne på folkemengde tilsvarende år, så ser vi utviklingen av avfall per. person:

Utvikling avfall per. person

Brann- og redningstjeneste

MÅL FOR VIRKSOMHETEN

Mosseregionens Interkommunale Brann- og Feiervesen (MIB) ble etablert 1. juli 1998. Ansvarsområdet dekker de fem kommunene Moss, Rygge, Råde, Våler og Vestby. MIB skal dekke kommunenes plikter etter:

Lov av 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) med tilhørende forskrifter.

MIB skal videre dekke kommunenes plikter i forbindelse med beredskap for akutt forurensning og oljevern, herunder ved deltakelse i regional fellesberedskap gjennom IUA Østfold og IUA Indre Oslofjord.

Kommunenes forvaltningsoppgaver etter brann- og eksplosjonsvernloven er delegert til representantskapet i MOVAR IKS. Intensjonen i brann- og eksplosjonsvernloven med forskrifter er fulgt, ved at den del av forvaltningsansvaret som kan delegeres videre, er delegert gjennom styret i MOVAR IKS til direktøren i MOVAR IKS som igjen har delegert dette til brannsjefen.

Dokumentasjon av brannvesenets organisering og dimensjonering

Dokumentasjon av brannvesenets organisering og dimensjonering (brannordning) for alle fem eierkommuner ble vedtatt av representantskapet i MOVAR IKS den 3. desember 2009. Kopi av vedtatt dokumentasjon er i henhold til forskriftskrav sendt til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB). Dokumentasjonen skal revideres jevnlig slik at den er tilpasset avdekket risiko og sårbarhet i regionen og for øvrig følger den generelle samfunnsutviklingen.

Dokumentasjon av brannvesenets organisering og dimensjonering har bestemmelser om bemanningen i MIB, herunder følgende:

3 stillinger utgjør MIBs ledelse. Ved utgangen av 2014 var dette:

- Brannsjef Jack Hatlen
- Avdelingssjef for forebyggende avdeling Hanne Berland (konstituert)
- Avdelingssjef for beredskapsavdeling Rune Larsen med funksjon som brannsjefens faste stedfortreder

MIB er inndelt i 2 avdelinger, beredskapsavdeling og forebyggende avdeling med brannsjef som daglig leder av MIB. Sekretærer inngår i brannsjefens stab som del av MIBs administrasjon. I beredskapsavdelingen inngår foruten heltidsansatt avdelingssjef og overbrannmester, heltidsansatt (med døgn- eller dagtidssturnus) og deltidsansatt (med dreiende hjemmevakt) utrykningspersonell for ivaretagelse av brann- og redningsoppgaver mv. Dokumentasjonen inneholder blant annet beskrivelse av hvilket materiell og utrustning som skal finnes for utrykningsstyrkens bruk. Forebyggende avdeling, hvor avdelingssjef og seksjonsleder utgjør avdelingsledelsen, består av en tilsynsseksjon og en feierseksjon. Avdelingene skal være dimensjonert etter krav til oppgaver som skal løses. Seksjonsleder var ved utgangen av 2014 konstituert i stillingen som avdelingssjef etter at tidligere avdelingssjef sluttet i stillingen 1. april 2013. Styrende organer i MOVAR IKS har vedtatt at ansettelse skal avvendes i påvente av fremtidig organisering av brann og redningstjenesten i Mosseregionen.

Helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid

HMS generelt har særskilt høyt fokus i MIB som følge av oppgaver tilknyttet utførelse av tjenesten som er tillagt MIB. Med bakgrunn i dokumentasjon som er fremlagt fra ulike hold knyttet til økt kreftrisiko for ansatte i brann- og redningstjenesten, vil dette spesielle tema få økt fokus i tiden fremover.

Organisasjonen har i 2014 satt ned en arbeidsgruppe for å utarbeide er rapport om mulige tiltak som kan og bør gjennomføres i den regionale brann- og redningstjenesten, hovedsakelig for å redusere kreftrisikoen særskilt for beredskapstjenesten og feiertjenesten i

MIB. Prosjektet har fått betegnelsen «Renere arbeidsplass i MIB».

Ansettelse og avganger

I løpet av 2014 har MIB hatt flere ansettelse og avganger, og flere tilfeller hvor ansatte har fått endret sin tilhørighet eller arbeidsområde.

Bygningsmessige endringer i MIBs bygninger

Det mest omfattende arbeid utført av andre, var utbedring av bunnledninger under vognhalldelen på Mosseregionen brannstasjon på Tykkemyr etter gjentatte problemer med tette avløp tidlig i 2013. Dette arbeidet ble fullført våren 2014. Det er også

gjennomført omfattende bygningsmessige tiltak på brannstasjonen i Vestby i 2014, med utbedring av ventilasjons- og varmeanlegget for brannstasjonen. Det har i tillegg blitt gjennomført enkelte nødvendige tilleggs- og utbedringsarbeider på elektriske anlegg på brannstasjonene i Vestby og Moss.

ADMINISTRASJONEN

Brannsjefens stab har gjennom året bestått av 2 stillinger som sekretær, som har ytt bistand til øvrige medarbeidere. Det er regelmessig blitt gjennomført møter for å opprettholde god kommunikasjon mellom administrasjon og avdelinger, samt opp mot øvrige medarbeidere og administrasjon i MOVAR IKS.

Økonomi brannvesen

Hovedtall fra enhetene	2011	2012	2013	2014
Administrasjon				
Driftsutgifter inkl. finanskostnader	9 931 913	10 052 218	9 390 605	9 769 027
Herav lønnskostnader	1 849 887	2 651 067	2 398 619	2 569 354
Andre inntekter (bl.a. leieinntekter)	1 374 159	704 222	712 600	753 031
Beredskapsavdeling				
Driftsutgifter beredskapsavdeling	36 836 736	37 184 335	38 953 245	39 920 000
Herav lønnskostnader	24 770 186	25 131 558	26 695 071	27 693 179
Andre inntekter (bl.a. alarmtjenester og kursvirksomhet)	3 528 662	3 428 144	3 394 266	3 848 233
Forebyggende avdeling - tilsynsseksjon				
Driftsutgifter forebyggende avdeling - tilsynsseksjon	7 586 538	7 773 785	7 912 188	7 956 012
Herav lønnskostnader	4 775 310	4 866 823	4 479 705	4 896 724
Andre inntekter (bl.a. kursvirksomhet)	294 773	420 183	267 477	498 817
Tjenestebidrag ovf. fra eierkommunene for brann, redning og tilsyn	41 423 000	42 393 000	42 393 000	44 491 000
Ovf. tjenestebidrag vedr. brann, redning og tilsyn fra kommunene pr. innbygger	573	577	570	588
Forebyggende avdeling - feierseksjon				
Driftsutgifter feierseksjon	8 258 048	8 168 625	7 890 782	8 079 800
Herav lønnskostnader	4 785 642	4 785 532	4 307 630	4 492 839
Selvkostbidrag fra kommunene	8 424 000	8 500 000	8 500 000	7 506 000
Ovf. selvkostbidrag for feiertjeneste fra kommunene pr. innbygger	117	116	114	99
Innbyggertall pr. 31.12.	72 249	73 470	74 435	75 660

BEREDSKAPSAVDELINGEN

Avdelingens hovedmål

Beredskapsavdelingen skal ha kvalifisert personell og tilstrekkelig materiell til å ivareta de oppgaver av beredskapsmessig art som brann- og eksplosjonsvernloven pålegger kommunene.

Utrykningsstyrken

Utrykningsstyrken med minimumsbemanning pr. vaktlag med 4 heltid døgnturnus (Mossregionen brannstasjon), 4 heltid dagtidsturnus (Vestby brannstasjon) samt 4 deltid med dreiende hjemmevakt på kveld og helg/helligdag (Rygge og Vestby brannstasjoner), har hver for seg eller sammen løst de oppgaver de har blitt satt til iht. brannvernlovgivningen og andre hendelser/oppgaver på en tilfredsstillende måte.

Det har gjennomgående i 2014 vært avvik fra krav til bemanning i deltidstyrken tilknyttet Vestby brannstasjon, i forhold til bemanningskrav fastsatt i dokumentasjonen av organisering og dimensjonering av MIB. I tillegg har det gjennom deler av 2014 blitt registrert noen avvik fra dimensjoneringsforskriftens krav til minimumsbemanning i MIBs deltid dreiende hjemmevaktstyrke.

AKTIVITETER VEDRØRENDE LOVPÅLAGTE OPPGAVER FOR 2014

Antall utrykninger

Utrykninger	2010	2011	2012	2013	2014
Brann i bygning	49	39	47	45	51
Andre branner	115	93	114	127	142
Unødvige alarmer	387	297	354	319	392
Falske alarmer	17	26	24	17	26
Brannhindrende tiltak	125	111	60	71	99
Trafikkulykker/ulykker	136	107	104	114	102
Akutt forurensning	17	15	19	20	13
Annen assistanse	131	116	127	177	164
Vannskade/oversvømmelse	53	16	17	7	29
Totalt	1030	820	866	897	1018

Antall utrykninger fordelt på kommunene

Kommune	2010	2011	2012	2013	2014
Moss	508	429	431	374	499
Rygge	160	111	116	144	176
Råde	55	42	54	84	69
Våler	37	44	39	44	67
Vestby	270	194	226	251	207

Større branner

Dato	Sted	Type bygning	Kommentar
17.04.14	Moss	Enebolig	Betydelig skadeomfang
22.05.14	Våler	Enebolig	Totalskade
15.12.14	Våler	Enebolig	Betydelig skadeomfang

Omkomne

År	I brann	Ved drukning	I ulykker/trafikkulykker	Totalt
2014	0	1	3	4
2013	0	4	5	9
2012	1	0	3	4
2011	0	2	3	5
2010	0	0	7	7

Under ulykker/trafikkulykker er også innsats hvor hjerterestans er dødsårsak tatt med fra og med 2010.

Utsending av gebyrer i forbindelse med unødige alarmer:

2010	90 alarmer
2011	126 alarmer
2012	80 alarmer
2013	60 alarmer
2014	107 alarmer

Materiell/utstyr:

Komplettering og oppdatering av materiell og utstyr er foretatt gjennom hele året.

Samarbeid med andre:

Intensjonsavtalen inngått i 2011 med Nordre Follo Brannvesen IKS for samarbeid om overordnet vakt, samt for bedre utnyttelse av ressurser gjennom mulighet og tilrettelegging for samarbeid på andre områder innen operativ drift, ble høsten 2013 utvidet til også å omfatte Søndre Follo Brannvesen IKS. Avtalen gjelder fremdeles ved utløpet av 2014.

MOVAR IKS har etter 2011 deltatt i vurdering av samarbeid/sammenslåing av brannvesenene MIB, Nordre Follo Brannvesen IKS og Søndre Follo brann- og redningsvesen IKS. I løpet av våren 2014 ble fase 2 av prosjektet gjennomført; konklusjonen var at det ikke var mulig med en etablering av felles brann og redningsvesen innenfor dagens økonomiske rammer. Arbeidet med et større felles brann- og redningsvesen

ble avsluttet av eierkommunene i MOVAR IKS, mens eierkommunene i Nordre og Søndre Follo fortsatte arbeidet med et felles brann- og redningsvesen i Follo-regionen i 2015.

Bystyret i Moss kommune vedtok å melde seg ut av brannvernsamarbeidet MIB våren 2014, og trakk tilbake utmeldingen i siste bystyremøte i 2014.

Det ble foretatt en endring av samarbeidsavtalen for hendelser relatert til aktiviteten på Moss Lufthavn Rygge, etter at brann- og redningsoppgavene ble overført fra militært til sivilt ansvar høsten 2014.

Beredskapsavdelingen har i 2014 hatt følgende tilleggsoppgaver for Moss kommune:

- Flagging på noen offentlige flaggstenger

Øvelser/opplæring:

- Egne øvelser blir gjennomført i henhold til planer. Øvingsområde ved hovedbrannstasjonen er mye brukt for bl.a. hurtigfrigjøring fra bil, oppmarsj, farlig gods, samt demonstrasjoner for andre etater. Øvingstårnet benyttes blant annet ved testing av personer som ønsker ansettelse i beredskapsstyrken.
- Samarbeidsøvelser med industribedrifter i Mossregionen (egen handlingsplan), SØM, Ambulansefaglinje MVGS, samt kursvert for Ambulansetjenesten Østfold ved redningsteknisk kurs.
- Røyk- og kjemikalievern-øvelser i egen regi. Øvelser blir avholdt på IF Sikkerhetssenter i Hobøl, for heltid- og deltidsmannskaper.
- Fridykkertjenesten i MIB – opplæring CMAS og av instruktører for intern fridykkeropplæring
- I 2014 gjennomførte MIB kurs/opplæring i TRG (Tverrfaglig Rednings Gruppe) for brannvesenet i Mo i Rana.
- Videreføring av tidligere prosjekt «under-overflate-redning» med utarbeidelse av retningslinjer og prosedyrer for vannredning. Denne kunnskapen deles med andre brannvesen etter forespørsel. Et samarbeid med Norges Dykkerforbund er innledet

for videreføring av opplæring til andre brannvesen i Norge.

- Regional kursarrangør av Beredskapsutdanning trinn 1 for deltids utrykningsledere på vegne av Norges Brannskole – påbegynt i 2014 og avsluttes i 2015.
- Årlig opplæring for sikkerhet ved jernbane for alle mannskaper (kvalifisering som leder for el-sikkerhet ved ulykker mv. på jernbanen).
- Kurs for ansatte tilknyttet Kollegastøttegruppen, både beredskapspersonell og personell fra forebyggende avdeling deltok.
- Trafikksikkerhetsaksjon «3 Killers» sammen med andre utrykningsetater og NFBV

Andre oppgaver:

- Tilsyn og vedlikehold av lagret sivilforsvarsmateriell
- Omvisning på stasjonen for barnehager og andre barn/ungdomsgrupper, samt for andre brannvesen, ideelle organisasjoner, bedrifter, mv.
- Brannøvelser i bedrifter, skoler, barnehager, institusjoner m.m.
- Tilsyn og vedlikehold av lagret oljevernmateriell/utstyr for sjø/land
- ID-merking av alt materiell tilhørende MIB

HMS-tiltak:

- Årlig kontroll av medisinske og fysiske krav for beredskapspersonell
- Evaluering etter brann og ulykker, herunder debriefing/defusing
- Ukekontroll av biler og materiell, internt
- Årskontroll av biler og materiell, eksternt
- Kontroll av røykvernmateriell internt, og håndslukkeapparater eksternt
- Organisert informasjonsmøte og kontaktmøter
- Jevnlige møter med utrykningsledere og underbrannmestere
- Beredskapsavdelingens personell bidrar ved revisjon av IK-systemet som benyttes av MIB og med utarbeidelse av nye prosedyrer og instruksjoner. Det ble administrativt bestemt at MIB i 2013 ikke skulle foreta samme endring av programvare for IK-system som øvrige deler av MOVAR på grunn av

eventuell sammenslåing med andre brannvesen. Dette er videreført i 2014 på bakgrunn av usikkerheten om fremtidig drift som har vært fremtredende i 2014.

Kurs:

- 4 mannskaper gjennomførte diverse kompetansekurs ved Norges Brannskole
- 6 mannskaper deltok på kurs i kollegastøtteordning arrangert av SOSCON
- Interne kurs i ulike beredskapsmessige emner er gjennomført for egne vikarer
- 2 mannskaper deltok på kurs i dyreredning i Sandefjord
- 1 ansatt deltok som instruktør på Beredskapsutdanning trinn 3 på Norges Brannskole

Øving av beredskap iht. dimensjoneringsforskriften § 4-13

Alt personell som inngår i beredskap skal jevnlig øves for de oppgaver de kan forventes å bli stilt overfor i brann- og ulykkestilfeller. Den samlede beredskap innenfor kommunen eller brannvernregionen skal øves slik at samband og kommandolinjer fungerer tilfredsstillende.

FOREBYGGENDE AVDELING

Forebyggende avdeling består av tilsynsseksjon og feierseksjon.

Avdelingens hovedmål er å redusere antall branner og konsekvensene av disse gjennom et godt informasjons-, saksbehandlings-, kontroll- og feierarbeid. Avdelingen skal fremstå som brukervennlig og fokusere på eiers ansvar og internkontroll.

Året 2014 har vært et år med mye aktivitet i avdelingen. Lovpålagte oppgaver er en selvfølgelig del av MIBs brannvernaktiviteter, og ligger i bunnen for den aktivitet som ble gjennomført gjennom året. Hovedfokus har vært å gjennomføre lovpålagte oppgaver som tilsyn og feiing samt annen saksbehandling som

naturlig ligger i forebyggende avdelings ansvarsområde. Stortingsmelding nr. 35 (2008-2009) innehar målsetninger på ulike brannvernrområder. MIB forholder seg til føringer som er gitt i denne stortingsmeldingen samt tilsynsstrategien for 2008 - 2012 som er utgitt fra Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB).

Utover dette er en rekke andre oppgaver utført. Prosjekt vedrørende boligsameier / borettslag / bofellesskap er et annet viktig prosjekt som har prioritet i avdelingen. Avholdelse av kurs, øvelse og informasjon for eksterne virksomheter, utvikling av øvelsesområdet og deltagelse i sentrale brannvernkampanjer, nevnes også.

Informasjon

Informasjonsarbeid ut over øvelser og tilsyn, har i 2014 omfattet både bruk av media og oppsøkende kontakt mot publikum.

Årets brannvernuke (uke 38) ble avsluttet med «Åpen dag» på brannstasjonene i Moss og Vestby lørdag den 20. september 2014. Hovedmålet med dagen var formidling av brannverninformasjon (brannsikkerhet i hjemmet). Arrangementet ble gjennomført i samarbeid med ulike samarbeidspartnere. Dagen var svært vellykket, med mange besøkende. Antallet lar seg vanskelig fastslå nøyaktig, men det antas at det var omtrent 2500 personer innom våre brannstasjoner denne dagen.

Aksjon boligbrann er en nasjonal aksjon initiert av DSB. Aksjonen ble også dette året gjennomført første uka i desember. 1. desember - Røykvarslersens dag - hadde MIB stand på kjøpesentre i vårt distrikt hvor det ble gitt brannforebyggende informasjon samt delt ut batterier og kalendre.

2. - 4. desember 2014 ble det gjennomført boligkontroll, med fokus på eldre og øvrige risikogrupper.

MIB har i 2014 gjennomført informasjon og brannvernopplæring for 6. klasseelever (ca. 700 elever) og barnehager (ca. 750 barn).

Personell

Avdelingen har hatt langtids sykefravær og vakante stillinger i 2014, noe som har bidratt til en lavere tjenesteutførelse enn det var lagt opp til i «Plan for brannverntiltak i MIB» for 2014.

Tilsynsseksjonen

Gjennomføring av tilsyn i særskilte brannobjekter er den største lovpålagte oppgaven ved tilsynsseksjonen. I 2014 ble det gjennomført tilsyn i 357 av totalt 454 objekter i Mossregionen. Det ble utstedt 32 varsel om pålegg og 13 pålegg om utbedring av avvik, samt 1 varsel om tvangsmulkt. Enkelte tilsyn endte med melding til kommunene om mulige brudd på bestemmelser i henhold til plan og bygningslovgivningen. Det er også foretatt oppfølging / befarings på bakgrunn av mottatte bekymringsmeldinger.

Oversikt over antall særskilte brannobjekter § 13 og gjennomførte tilsyn i antall og prosent utført av tilsynsseksjonen

	Moss	Rygge	Råde	Våler	Vestby	Sum
Antall § 13 bygg	194	109	44	26	81	454
1. Kvartal	48	27	17	4	21	117
2. Kvartal	27	55	11	3	14	110
3. Kvartal	23	8	3	7	1	42
4. Kvartal	40	6	7	10	25	88
Sum antall	138	96	36	24	61	357
% 2014	71%	88%	86%	96%	75%	79%

Tabellen inkluderer nye registreringer og avregistreringer, utførelse pr 31.12.

Tabellen er ikke justert for B og C -objekter som kan utføres uten årlig tilsynsfrekvens

Kurs/opplæring for eksterne:

- Sertifiseringskurs varme arbeider - Elever ved Vestby videregående skole
- Ansatte ved Mesterbygg
- Lærlinger i elektrofag via Opplæringskontoret
- Brannverninformasjon og omvisning - Speidere i Rygge

- Brannvernlederkurs x 2
- Brannverninformasjon - ansatte ved Personalpartner AS
- Brannverninformasjon og praktisk øvelse - ansatte ved Peer Gynt Helsehus
- Praktisk øvelse - ansatte ved Catosenteret
- Praktisk øvelse - ansatte ved Stena Recycling
- Brannverninformasjon og praktisk øvelse - Grepperød barneverntjeneste
- Brannverninformasjon og evakueringsøvelse - ansatte ved Skoggata bo og service
- Brannverninformasjon - skoleelever v/Sjøen for alle
- Evakueringsøvelse - ansatte ved Tingretten
- Brannverninformasjon og praktisk øvelse - ansatte ved Sykehuset Moss
- Åpen dag på brannstasjonen - innbyggere i regionen
- Brannverninformasjon og praktisk øvelse - ansatte ved Solgård Avfallsplass
- Brannverninformasjon og praktisk øvelse - ansatte ved Solåsen Fus barnehage
- Brannverninformasjon - elever i 6. trinn
- Brannverninformasjon og boligkontroll - beboere - Aksjon boligbrann

Totalt gjennomført for ca. 4 145 personer

Kurs/seminar internt/eksternt:

- Brevkurs i brannvern - NBSK - gjennomført av en nytilsatt branninspektør
- Førstehjelpskurs med oppfriskning på bruk av hjertestarter
- Forebyggende forum i Bergen - deltakelse for 7 ansatte
- Elsikkerhet for instruert personell - deltakelse for 2 ansatte
- Kollegastøttekurs - deltakelse for 1 ansatt
- Sertifiseringskurs varmearbeider - deltagelse for 3 ansatte
- Kurs for brannvernledere - en medarbeider deltatt
- Tilsynskurs på sprinkleranlegg i regi av OFAS - tilbud til samtlige

Andre aktiviteter i tilsynsseksjonen:

- Tilsynsseksjonen deltar i samordningsgruppa for tilsynsetatene i Østfold
- En branninspektør er sentral i arbeidet med revisjon av IK-systemet som benyttes av MIB
- Vedlikehold av øvelsesområdets fasiliteter
- Tilsynsseksjonen har i 2014 behandlet/gitt mange branntekniske uttalelser tilknyttet eierkommunenenes byggesaksbehandling
- Videreføring av prosjekter internt i avdelingen
- Deltakelse på yrkesdag på ungdomsskole
- En ansatt er kasserer i Feiernes Landsforening avd. Østfold
- Ansatte er medlemmer i Norges Brannbefals Landsforbund avd. Østfold

Feierseksjonen

Feiing og tilsyn med fyringsanlegg forvaltes iht. kravet i forskrift om brannforebyggende tiltak og tilsyn. Den enkelte feier utfører selvstendig saksbehandling.

Feiing og tilsyn med fyringsanlegg har medført:

- Utstedelse av manglende tilbakemelding - varsel om pålegg (185)
- Mangelfull tilbakemelding - varsel om pålegg (25)
- Varsel om fyringsforbud (17)
- Vedtak om fyringsforbud (42)

Disse tallene viser et høyt nivå av oppfølging i forbindelse med feiing og tilsyn, noe som er svært ressurskrevende.

Oversikt over antall skorsteiner, og gjennomførte tilsyn/feiinger utført av feierseksjonen

Kommune	Antall skorsteiner	Feiing skorsteiner	Tilsyn
Moss	9 252	130	166
Rygge	5 837	13	2
Råde	3 246	18	2042
Våler	2 257	10	1037
Vestby	6 125	3654	6
Samlet	26 717	3825	3103

Tabellen beskriver tjenestutførelse samt endringer i antall skorsteiner pr 31.12.

Utover lovpålagte oppgaver som nevnt over er følgende utført:

- 45 feiing av skorstein (ekstra feiing utenfor plan)
- 35 kontroller/ befaringer/ tilsyn
- 16 informasjon til meglere
- 10 rengjøring av fyrkjele og annet ildsted
- 4 fjerning av fuglereder

Kurs/ opplæring for eksterne:

- Delaktige i Barnehage-informasjon/-opplæring ca. 750 barn i september
- Åpen dag på brannstasjonen - 20. september 2014
- Undervisning ca. 700 elever - november
- Aksjon boligbrann - 2.- 4. desember 2014
- Informasjon på videregående skole og deltakelse på yrkesdager på ungdomsskole
- Kurs/seminar internt/eksternt:
- Interne fagdager
- Brukermøte Powel/ DMBrann
- Deltakelse ved Østfold feierforenings medlemsårsmøte og styremøter
- Deltakelse i Feiernes Landsforenings landsstyremøte
- 2 Feierlæringer gjennomførte del 3 av feierutdanningen ved Norges Brannskole

Andre aktiviteter i feierseksjonen

- Besvart mange henvendelser vedrørende montering/oppsetting av piper og fyringsanlegg
- En feiersvenn er leder i styret i Østfold feierforening, samt at alle er medlemmer.
- To feierbiler ble skiftet ut/anskaffet i 2014

ADMINISTRASJON

Kjellerødveien 30, 1580 Rygge
Telefon: 69 26 21 10
E-mail: movar@movar.no
www.movar.no

VANSJØ VANNVERK

Kjellerødveien 30, 1580 Rygge
Telefon: 69 26 21 40

FUGLEVIK RENSEANLEGG

Båthavnsveien 50, 1570 Dilling
Telefon: 69 26 27 60

HESTEVOLD RENSEANLEGG

Hestevoldveien 4 - 1640 Råde
Telefon: 69 28 56 88

KAMBO RENSEANLEGG

Møllebakken 23, 1538 Moss
Telefon: 69 27 61 70

SOLGÅRD AVFALLSPASS

Industriveien 81, 1599 Moss
Telefon: 69 20 85 50

MIB

Mosseregionens Brann- og Feiervesen
Tykkemyr 2, 1597 Moss
Telefon: 69 24 78 50
www.brann.movar.no